

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ
ДИЗАЙНУ

(повна назва факультету/інституту)

Мистецтва та дизайну костюма

(повна назва випускової кафедри)

УДК 7.012:687

Дипломна бакалаврська робота

на тему

Розробка колекції молодіжного одягу з трансформацією
образно-проектних характеристик субкультури панків
1970х-1980х років

Виконала: студентка групи БДк2-18
Спеціальності 022 Дизайн
Юлія КАРПЕНКО

Науковий керівник
д. мист., проф. Наталія ЧУПРИНА

Рецензент к.т.н. доц. Тетяна СТРУМІНСЬКА

Київ 2022

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
факультет дизайну

кафедра мистецтва та дизайну костюма

Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн (за видами), спеціалізація 022.02 Дизайн одягу (взуття)

ЗАТВЕРДЖУЮ

т.в.о. завідувача кафедри
мистецтва та дизайну костюма

Н.В. Чупріна
д.мист. проф. Наталія ЧУПРІНА
"09" "06" 2022 року

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Карпенко Юлії Вікторівні

1.Тема проекту (роботи) Розробка колекції молодіжного одягу з трансформацією образно-проектних характеристик субкультури панків 1970х-1980х років

Науковий керівник роботи: д.мист., проф. Чупріна Н.В., затверджені наказом КНУТД від « 24 » березня 2022 р. № 54-уч

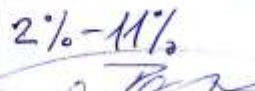

2.Строк подання студентом роботи 20.06.2022 р.

3.Вихідні дані до роботи: наукові публікації, навчальна література та дослідження дизайн-проекування одягу на основі тектонічного підходу

4.Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): Вступ, Розділ 1. Аналітичний, Розділ 2. Проектний, Розділ 3 Реалізація дизайн-проекту, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

5. Перелік графічно-наочного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): ТАБЛИЦЬ - 11; РИСУНКІВ - 11; ФОТОГРАФІЙ - 22; ЕСКІЗІВ - 22

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

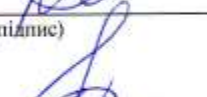
№ з/п	Назва етапів дипломної бакалаврської роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	06.06.22	
2	Розділ 1. Аналітичний	04.05.22	
3	Розділ 2. Проектний	28.05.22	
4	Розділ 3. Реалізація дизайн-проекту	03.06.22	
5	Загальні висновки	06.06.22	
6	Оформлення дипломної бакалаврської роботи (чистовий варіант)	08.06.22	
7	Оформлення графічної частини дипломної роботи (чистовий варіант ескізного проекту)	16.04.22	
8	Здача дипломної бакалаврської роботи на кафедрі для рецензування (за 14 днів до захисту)	09.06.22	
9	Перевірка дипломної роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	14.06.22	2% - 11%
10	Подання дипломної бакалаврської роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	16.06.22	

Студент

 (підпис)

Юлія КАРПЕНКО
 (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи

 (підпис)

Наталія ЧУПІНА
 (прізвище та ініціали)

Рецензент

 (підпис)

Тетяна СТРУМІНСЬКА
 (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Карпенко Юлія Вікторівна: Розробка колекції молодіжного одягу з трансформацією образно-проектних характеристик субкультури панків 1970х-1980х років.

Обрана тема-першоджерело є багатограним предметом дослідження, оскільки зовнішній вигляд панків є невід'ємною частиною їх внутрішнього світу. Дизайнери систематично звертаються до цієї стилістики, яка виражає повну свободу та незалежність від думки інших, що звісно імponує молоді по всьому світові. Метою дослідження є виявлення актуальних образно-проектних рис костюма субкультури панків 1980-х років та трансформація в процесі проектування колекції молодіжного одягу.

У роботі надані результати дослідження візуальних характеристик стилістики субкультури панків 80-х років ХХ століття. В результаті аналізу визначено ключові характеристики панк-моди вісімдесятих та обгрунтовано можливість їх трансформації в проектуванні колекції молодіжного одягу.

У вступі розкрито актуальність теми дослідження, визначено мету та задачі, виявлено об'єкт і предмет дослідження, наукову новизну, окреслено теоретичне та практичне значення роботи. У першому розділі (аналітичний) досліджено культурний рух музичних субкультур 80-х років, зокрема панків, та особливості стилістики одягу та іміджу, а також визначен фактори, що спричинили формування цього образу. У другому розділі (проектний) розкрито актуальність теми дослідження в розрізі сучасних модних тенденцій та описано головні аспекти проектування сучасної колекції молодіжного одягу в обраній стилістиці. Третій розділ (реалізація дизайн-проєкту) включає в себе методи реалізації розроблених моделей а матеріалі та особливості їх формоутворення.

За результатами аналізу спроектовано колекцію на основі рис субкультури панків, а також підібрано відповідне декорування, взуття та аксесуари.

Ключові слова: панк, субкультура, проєктний образ, дизайн-проектування, колекція, образно-проектні рушення, дизайн костюма, стилістика

SUMMARY

Karpenko Yuliya Viktorivna: Development of a collection of youth clothing with the transformation of image-design characteristics of the punk subculture of the 1970s-1980s.

The chosen theme is a multifaceted subject of study, as the appearance of punks is an integral part of their inner world. Designers systematically turn to this style, which expresses complete freedom and independence from the opinions of others, which of course impresses young people around the world. The aim of the study is to identify current image and design features of the punk subculture costume of the 1980s and transformation in the process of designing a collection of youth clothing.

The introduction reveals the relevance of the research topic, defines the purpose and objectives, identifies the object and subject of research, scientific novelty, outlines the theoretical and practical significance of the work. The first section (analytical) examines the cultural movement of musical subcultures of the 80's, including punk, and features of clothing style and image, as well as identifies the factors that led to the formation of this image. The second section (design) reveals the relevance of the research topic in terms of modern fashion trends and describes the main aspects of designing a modern collection of youth clothing in the chosen style. The third section (implementation of the design project) includes methods of implementation of the developed models and materials and features of their formation.

Based on the results of the analysis, a collection based on the features of the punk subculture was designed, as well as appropriate decorations, shoes and accessories.

Keywords: punk, subculture, project image, design, collection, image and movement movements, costume design, stylistics

ЗМІСТ

Анотація	4
Вступ	8
Розділ 1. Аналітичний	11
Вступ	11
1.1. Соціально-історичні передумови розвитку напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр.	11
1.2. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр.	13
1.2.1. Інформаційні технології в суспільстві та культурі	13
1.2.2. Графічні програми в культурній комунікації	14
1.3. Вплив розвитку культури та мистецтва періоду 1980-1990 рр. на виникнення та розвиток нових напрямків дизайну	15
1.3.1. Кінематограф	15
1.3.2. Телебачення	17
1.3.3. Музична індустрія	19
1.3.4. Розвиток дизайну і мистецтва у в середовищі панк-субкультури	23
1.3.5. Розвиток альтернативної моди в субкультурному середовищі 1980-х років	25
1.3.6. Творчість провідних дизайнерів альтернативного напрямку 1980-х років	29
Висновки	33
Розділ 2. Проектний	34
Вступ	34
2.1. Художні образи, перенесені в сучасний костюм	34
2.2. Тип споживача, для якого розроблено колекцію	39
2.3. Художній образ колекції	39
2.4. Призначення колекції	42
2.5. Композиційний принцип побудови колекції та колористика	42

2.6. Декоративні особливості колекції	44
2.7. Асортиментний склад колекції	45
2.8. Аксесуари та доповнення, використані в колекції	47
2.9. Характерні для колекції варіанти стилістичного оформлення (зачіски та візаж)	48
2.10. Виконання моделей в матеріалі	49
Висновки	51
Розділ 3. Реалізація дизайн-проекту	52
3.1. Характеристика асортименту та вибір моделі	52
3.1.1. Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного ряду виробів обраної моделі	52
3.1.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі	55
3.1.3. Характеристика конструкції моделі	56
3.2. Вибір матеріалів	59
3.2.1. Характеристика матеріалів виробу	59
3.2.2. Символи та вимоги догляду за одягом	62
3.2.3. Характеристика ниток і фурнітури	63
3.3. Вибір раціональної технології обробки швейного виробу	64
3.3.1. Режим виконання ниткових з'єднань	64
3.3.2. Режим волого-теплової обробки (ВТО)	65
3.3.3. Обґрунтування та вибір обладнання	65
3.3.4. Складання технологічної послідовності обробки	66
Висновки	67
Загальні висновки	68
Список використаних джерел	70
Ілюстративний матеріал до дипломної бакалаврської роботи	42
Апробація результатів дослідження	42

ВСТУП

Часто щось нове в моді є насправді добре забутим старим – так щороку на подіумах можна спостерігати відголоски минулих десятиліть та навіть століть. Сучасні дизайнери часто шукають натхнення у мистецтві та моді минулого.

Вісімдесяті роки двадцятого століття були десятиліттям еkleктики, сміливого стилю, кольорів та силуетів. Багато людей вважає, що це був один з найбільш шалених періодів сучасної історії моди, коли панувала естетика «more is more», що культивувала перебільшення – перебільшення форм, кольорів, декоративності тощо. Це стосується як проектування масового одягу, так і стилістики панк-культури, яка з пізніх 1970-х перекочувала і продовжила розвиватися і в новому десятилітті. Кожен експериментував та створював власний проєктний образ чи імідж, який відображав його внутрішній стан.

Актуальність теми обумовлена хвилею популярності культури 1980-х років у масовій культурі, що пояснюється рядом причин. Міленіали та зумери зараз являються активними молодими людьми, які керують трендами, і саме ці покоління були виховані батьками, чия молодість припала на 1980-ті. Їх сімейні фотоальбоми наповнені різноманітними атрибутами 1980-х, в тому числі естетики панк-року.

Не тільки модні дизайнери звертаються до художньо-образних рішень 1980-х років у своїх колекціях, ця тема стала популярною в багатьох сферах життя – один з найпопулярніших серіалів останніх років, «Дивні Дива» висвітлює цю епоху; активно виходять перезапуски перших відеоігор, пристосовуючи їх до сучасних платформ; одні з найпопулярніших артистів зараз – Дуа Ліпа та The Weekend – активно стилізують свої пісні під звучання 1980-х.

Актуальність дослідження субкультури панків, в свою чергу, обумовлена підвищенням інтересу до рок-музики. У 2021 році, вперше за багато років на Пісенному Конкурсі Євробачення перемогла важка музика в обличчі італійського глем-рок гурту Måneskin, які за лічені дні, ставши зірками світового

масштабу і піднявшись на перші сходинки майже всіх музичних чартів, залишаються там і рік потому.

Метою дослідження є виявлення актуальних образно-проектних рис костюма субкультури панків 1980-х років та трансформація в процесі проектування колекції молодіжного одягу.

Для реалізації мети було поставлено та вирішено такі **завдання**:

- проаналізувати соціально-історичні передумови розвитку напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр.;
- визначити фактори впливу науково-технічного прогресу, зокрема інформаційних технологій, на розвиток напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр. в суспільстві та культурі;
- систематизувати напрями розвитку культури та мистецтва 1980-1990х років: кінематограф, телебачення, музична індустрія та ін.;
- обґрунтувати принципи трансформації образних властивостей панк-субкультури в проектуванні молодіжного одягу широкого призначення.

Об'єктом дослідження є середовище панк-субкультури, його естетика та художньо-образні властивості. **Предмет дослідження** – проектні альтернативні рішення костюма та моди панк-субкультури, засоби їх трансформації в моделі актуального одягу для молоді.

Методи дослідження. При аналізі інформаційних (літературних та візуальних) джерел було застосовано літературно-аналітичний та візуально-аналітичні методи; для перетворення визначених характеристик у принципи проектування одягу – метод трансформації. Виокремлення ключових образно-проектних рис панк-стилістики 1980-х років бало здійснено методом систематизації та узагальнення. Видозміна цілісного образу на певні його риси для застосування в колекції здійснена за допомогою методу асоціацій.

Наукова новизна роботи:

- обґрунтовано вплив розвитку дизайну та мистецтва, альтернативної музики та моди в середовищі панк-субкультури 1980-1990х рр. на формування проектного образу в дизайні костюма та циклічність поширення модних тенденцій масової моди;
- визначено естетичні характеристики субкультури панків 1980-х років та засоби видозміни цілісного образу на певні його риси для застосування в розробці колекцій в різних сегментах ринку модного одягу;
- здійснено трансформацію та адаптацію композиційних та колористичних властивостей теми-першоджерела в проектуванні колекції сучасного одягу.

Практичним результатом роботи є формулювання ключових характеристик досліджуваної теми та їх трансформація відповідно до сучасних трендів світу моди. Результати дослідження мають практичну цінність та можуть бути використанні під час проектування колекцій молодіжного одягу. На основі трансформації отриманих характеристик було розроблено актуальну авторську колекцію молодіжного одягу з художніми та композиційними рисами, характерними темі-першоджерелу.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІТИЧНИЙ

Вступ

Восьма декада ХХ століття була сповнена низкою непростих подій – від появи космічних шатлів та персональних комп'ютерів до війни в Афганістані та падіння Берлінського муру. Надихаючись резонансними світовими подіями, режисери, композитори та письменники розвивали поп-культуру: телебачення пропонувало нові види ентертейнменту, відео-ігрові приставки ставали доступними та з'являлися у будинках простих людей, а у музичних чартах суперничали представники євро-попу та пост-панку.

1.1. Соціально-історичні передумови розвитку напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр.

Урбанізація стала однією з причин, чому 1980-ті сильно змінили світ. Це явище спонукало людей перебиратися із сільської місцевості до міст та мегаполісів, що звільняло їх від консервативних звичаїв та традиційних табу притаманних провінційним містечкам та селам [1]. Протистояння вільнодумства та консерватизму штовхало творчих людей на реалізацію нових сміливих ідей, які знаходили своє вираження в піснях, книгах, фільмах, та інших видах творчості.

Успішна економічна політика президента США Р. Рейгана, яка спиралася на зниження податків і зростання приватних підприємств, породила прошарок людей середнього класу, яких зараз прийнято класифікувати як яппі. Так називали молодих людей (до 35 років) з гарною освітою, ліберальними поглядами на світ та тяжінням до розкоші. Вони стимулювали економіку, купуючи все більше товарів та послуг пов'язаних із покращенням способу життя.

Ділові костюми, перші стільникові телефони та престижні автівки стали атрибутами 1980-х [2].

Утім, успішні молоді люди жили не лише в США. Незважаючи на складну політичну ситуацію, Берлін став європейським центром нового способу життя. І якщо східна частина не відрізнялася від інших країн соціалістичного табору, то західна скидалася на Майамі в центрі Європи.

Ідея життя заради задоволення поширилася по всьому капіталістичному світу і вісімдесяти роки ХХ століття закріпилися у свідомості людей як час задоволень та безтурботності. Це була епоха витрати грошей, стало модним багато заробляти, гарно вдягатися, витратити гроші на предмети розкоші. Але вже до середини десятиліття економіка, заснована на споживанні благ, не витримала. Важка промисловість перебувала в кризі вже 30 років, стався потужний обвал фондових бірж (він увійшов в історію як «Чорний понеділок» 1987-го року). Стався несподіваний крах економіки, якому не передувало жодних важливих подій чи катастроф, які б дали змогу підготуватися до кризи, тож панівні верхівки переважної більшості країн світу виявилися безсилим швидко врегулювати ринок.

Повний перехід до постіндустріального суспільства, де домінуючу роль відігравали б фондові біржі, комп'ютеризація та послуги, поки не стався, а проблеми старої економіки вже позначалися досить сильно. І якщо яппі середнього віку ще могли жити на заощадження, то у молодих людей виникали труднощі з працевлаштуванням.

Культура миттєво відреагувала на те, що відбувається, – популярним став гранж, який раніше був лише прерогативою бунтівників та нонкомформістів. Молоді люди об'єднувалися на ґрунті спільних поглядів, організовуючи свою субкультуру. Вони не хотіли вдягатися у ділові костюми та підкорятися загальним правилам корпоративної етики. Контркультура закликала протестувати проти усталених норм через демонстрацію свого болю та розчарування.

1.2. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток напрямків дизайну періоду 1980-1990 рр.

1980-ті роки запам'яталися не тільки лібералізацією суспільства, а й суттєвими досягненнями у галузях науки і техніки. Активно відбувалося освоєння космосу, зокрема був запущений перший космічний шатл. Люди надихалися освоєнням космосу, а кінороби регулярно підкидали нові ідеї, яким чином людство зіткнеться з іншими цивілізаціями.

1.2.1. Інформаційні технології в суспільстві та культурі

Безумовно, персональні комп'ютери справили гігантський вплив на сучасний світ. У той час це приладдя було абсолютним дивом. Той факт, що людина може сидіти вдома, писати програми та обробляти текст на машині за 2000 доларів було неймовірно [3].

Поширення комп'ютерів, які перейняли на себе функції, традиційно виконувані клерками, стало відбитком прогресу десятиліття. Страх людей перед роботизацією та збільшенням ролі технологічних корпорацій підштовхнув письменників-фантастів та режисерів до створення нових творів у жанрі кіберпанк.

Однак, 1984 рік змінив гру ще більше, з комп'ютером Apple Macintosh (рис.А.1), який став поп-символом, це був перший персональний комп'ютер, який має графічний інтерфейс. Оскільки ми всі використовуємо графічні інтерфейси кожного дня, нам сьогодні важко зрозуміти, наскільки революційним був Мас. Але якщо запитати людей, які пережили цей перехідний період, то багато з них згадають той день, коли побачили «свій перший Мас».

Також важко уявити, наскільки революційним був компакт-диск того часу. Два основних формати для запису музики в 1970-х були вініл і касета. Також прослуховувати музику можна було за допомогою можливостей радіостанцій. Величезний вплив компакт-диска неможливо переоцінити. Це майже повністю

знищило ринки як касет, так і вінілу. Більше того, це також змінило розвиток комп'ютерної індустрії. Наприкінці 1990-х компакт-диск захопив ринки [30].

Представлений 1 липня 1979 року легендарний Walkman TPS-L2 від Sony (рис.А.2), міні-портативний касетний плеєр розміром з долоню зі сріблястими кнопками та двома роз'ємами для гарнітур, назавжди змінив те, як люди слухають музику. Walkman вперше показав людям, що таке портативна персональна музика, і вона їм сподобалася, існує навіть теорія, що панк-року не сталося б, якби не Walkman, бо саме завдяки йому підлітки змогли слухати музику незалежно від батьків.

На початку 1980-х років почала з'явилася ціла пеляда нових «кабельних каналів» - CNN, MTV, HBO та ін., які за якістю та доступністю набагато переганяли перші кабельні канали. Зокрему, HBO вважали дивом: за невелику плату на місяць люди змогли дивитися десятки фільмів без реклами. MTV приніс щось абсолютно нове для молодих глядачів – музичне відео. Підлітки та студенти гуртувалися біля телевізорів, щоб побачити прем'єри нових відеокліпів.

З усім цим новим контентом кабельне телебачення стало невід'ємною частиною життя багатьох сімей по всьому світу. Там, де раніше було лише три телеканали, стало десятки [30].

1.2.2. Графічні програми в культурній комунікації

Такий незамінний інструмент роботи з зображеннями як Photoshop був створений в 1988 році братами Т. та Д. Ноллами. Його історія починається в Енн-Арборі, штат Мічиган (США) з професора місцевого коледжу на ім'я Г. Нолл. Він був фотографом-ентузіастом, і облаштував в підвалі свого будинку кімнату для проявлення фотографій. Він привив своїм синам Томасу і Джону любов до фото та допитливість до нових технологій. У 1987 році молодший з братів – Томас придбав Apple Macintosh Plus, для написання докторської дисертації на тему обробки цифрових зображень. На жаль, Мас не міг відображати градації

сірого і, щоб вирішити цю проблему, Томас написав підпрограму для імітації ефекту відтінків сірого. [40].

Ця програма привернула увагу його брата Джона, який працював в Industrial Light & Magic. Джон порекомендував брату на основі своєї розробки створити повноцінну програму для редагування зображень. У 1988 році Томас зробив перерву в навчанні, щоб присвятити час співпраці з братом над ранньою версією Photoshop [41]. Брати наодинці розробили кілька раних версії Photoshop, доки в пошуках подальших партнерів не потрапили до офісу Adode.

Керівники компанії були настільки вражені продуктом, що одразу запропонували двом братам укласти ліцензійне партнерство з Adobe. Як результат, Photoshop версії 1.0 (рис.А.3) запущено вперше у 1990 році вже під торговою маркою Adobe. А у 1995 році Adobe купила права на Photoshop у братів Нолл за 34,5 мільйона доларів. [41]

Photoshop тепер використовується як аматорами, так і професіоналами, він став невід'ємною частиною різноманітних галузей, зокрема видавничої справи, веб-дизайну, медицини, кіно, реклами, інженерії та архітектури, незворотно змінивши світ.

1.3. Вплив розвитку культури та мистецтва періоду 1980-1990 рр. на виникнення та розвиток нових напрямків дизайну

1.3.1. Кінематограф

Розглядаючи напрями розвитку культури 1980-х років неможливо пройти повз кінематограф: вісімдесяті, безсумнівно, були одними з найбільш значущих десятиліть ХХ століття в історії кінематографа. Була створена велика кількість культової класики, яка продовжує зачаровувати покоління кіноглядачів і до сьогодні.

Почався розквіт феномену блокбастерів, індустрія зосередилася на потуранні смакам та бажанням молоді, адже їх жага до витрат прекрасно

поєднувалася з планами студій заробляти на мерчандайзингу за допомогою фанатів. Імена С. Спілберга та Дж. Лукаса почали асоціюватися з терміном «блокбастер», і їхні фільми неминуче продовжували докладати свій внесок у розвиток цього жанру впродовж десятиліття [42].

Режисери та сценаристи того часу були поглинуті роздумами про майбутнє, замислюючись про подорожі у часі, технологічний розвиток людства, антиутопічні світи та війни з машинами, велика частка фільмів тих часів переміщала місце дії на 30-40 років уперед. На їхню, як стало зрозуміло на сьогоднішній день, наївну думку, до 2010-х років технічний прогрес розвинувся б достатньо, щоб виникли літаючі машини, голограми на кожному кроці, пристрої для повернення в минуле або стрибка в майбутнє тощо. Проте багато технологій, що здавалися перспективними у 1980-х роках, фактично не знайшли застосування в описаному фантастами вигляді.

На формування культурного середовища 1980-х років впливала не тільки кіноіндустрія загалом, були й окремі фільми, які створювали потужний резонанс у громадськості і ставали культовими. Відбувся розквіт наукової фантастики та її переосмислення починаючи з сімейних «Зоряних війн» Дж. Лукаса і «Назад у майбутнє» Дж. Кемерона до більш серйозних «Чужого» та «Того, хто біжить по лезу» Р. Скотта.

Ще однією важливою частиною кінематографу 1980-х стали підліткові фільми, і найкращим представником подібних стрічок тієї епохи по праву вважається фільм режисера Дж. Г'юза «Клуб «Сніданок» 1985-го року. Мистецтвознавець проф. Дж. Беггот розділила американську кінематографію на епоху «до та після «Клубу «Сніданок»». Підлітки становили помітну частину глядацької аудиторії ще у 1950-х роках. Тоді почали з'являтися на екранах орієнтовані саме на них картини. Якщо, наприклад, у музиці молоді виконавці самі створювали пісні для однолітків і виконували їх, то в кінематографі ситуація була інакшою. Саме з фільму Дж. Г'юза молодіжна аудиторія стала цільовою групою для кіноіндустрії і залишається нею досі.[1]

Картина дуже вплинула на молодіжне кіно та естетику американського кінематографа, значно піднявши планку якості у своєму жанрі. Хвиля юнацьких комедій і мелодрам, започаткована в середині 1980-х, запозичила багато аспектів з робіт Дж. Гьюза та зокрема з його «Клубу «Сніданок» [8].

1.3.2. Телебачення

Багато людей описують 1980-ті роки як золоту еру телебачення. Можливо найважливішим чинником цього стала поява та розповсюдження кабельного телебачення. На початку 1980-х років нові кабельні канали, такі як CNN, HBO і MTV, стали дуже популярними серед глядачів, які шукали чогось нового чи цікавого на телебаченні. Це також викликало такий феномен, який став називатися «серфінг каналів», коли люди швидко перемикали канали, шукаючи щось захоплююче по телевізору.

Своє місце в прайм-тайм телеканалів зайняли так звані «мильні опери» або «мило» – це багатосерійні мелодрами на сімейні та побутові теми з постійними персонажами. Термін «мильна опера» отримав таку назву, бо перші подібні драми були спонсоровані виробниками мила.

На початку 1980-х років «мило» стало загальнокультурним феноменом. Весілля героїв серіалу «Загальна лікарня», який виходить з 1963 року і до нашого часу, Люка і Лори в 1981 році прикувала до телевізору найбільшу кількість аудиторії для перегляду серії в історії американського телебачення. Знакові мильні опери в прайм-тайм 1980-х включали «Даллас», «Династія», «Фалкон Крест» тощо. У цих шоу часто йшлося про багаті сім'ї та їх особисте та професійне життя. Загальними характеристиками були розкішні декорації та костюми, наявність серед персонажів принаймні однієї «гламурної стерви» (які втілювала та демонструвала всі актуальні модні тенденції певного періоду), постійних романтичних перепитій та наявність вражаючих ситуацій, які ставали катастрофами для певних персонажів [17].

«Даллас» був надпопулярною американською прайм-тайм мильною оперою, що обертається навколо Юінгів, заможної техаської родини, яка займається нафтовим бізнесом і скотарською промисловістю. На піку популярності його вважали культовим як в Америці, так і в інших куточках світу. У соціалістичному Радянському Союзі тисячі людей навіть регулярно їздили на північний край Естонії, щоб подивитися серіал на фінському телебаченні. [19]

Навіть в звичайний, нічим не привітний вечір, десятки мільйонів людей збиралися біля телевізора, щоб споглядати весь спектр людського нещастя, хоті, жадібності та жаги помсти, чим відрізнявся телесеріал «Даллас». Продюсер «Далласу» Л. Кацман каже: «Його привабливість – це вуайеризм. У нас є аудиторія, яка любить сидіти, склавши руки і фантазувати про те, що б вони робили, якби були багатими, красивими та жадібними». В результаті в середньому в п'ятницю ввечері 23,4 відсотка телевізійних апаратів к будинках Америки 40 відсотків пристроїв, які фактично ввімкнені в той час – налаштовані на «Даллас». Певно, це було ключем до успіху не лише «Далласа», а й більшості інших передач, що транслювали і транслюють на телебаченні.

Ще одним надпопулярним продуктом телебачення 1980-х років була мильна опера «Династія». На відміну від доволі прямолінійного «Далласа», «Династія» відома своєю зухвалістю та схильністю висміювати саму себе.

Також «Династія» одна з перших насмілилася ввести в сюжет персонажа-гея, який був створений не для того, щоб позбутися його за кілька епізодів, його неможливо було виписати з сюжетної лінії, тому що він був частиною сім'ї. «Він персонаж для всіх», - коментував Н Міллер, художник по костюмах. «Він – персонаж, який каже: «Ми тут, і ми нікуди не підемо» [44].

У 2012 році The New York Times відзначила популярність костюмів Н. Міллера зазначивши, що він «встановив тренд на великі наплічники, який тримався протягом десятиліття» [5].

Творіння головного дизайнера костюмів серіала «Династія» стали настільки популярними, що породили власну лінію жіночого одягу під назвою «The Dynasty Collection» – серію дизайнів високої моди на основі костюмів

персонажів Дж. Коллінз, Л. Еванс та Д. Керролл. Також з'явилася лінійка і чоловічого одягу [17].

Це був перший телевізійний мерчандайзинг, орієнтований на так званий «вищий середній клас», але який був доступний кожному, хто хотів придбати частинку свого улюбленого серіалу. «Династія» змінила те, як студії розуміли та використовували свої продукти. Шоу змогло встановити тісний зв'язок між телебаченням і модою, який зараз, в умовах системи моди ХХІ століття та відповідного розвитку суспільства споживання сприймається як належне.

1.3.3. Музична індустрія

У суботу, 1 серпня 1981 року в 00:01 за EST музична індустрія змінилася на завжди – телевізійний музичний канал MTV розпочав свою першу трансляцію 1 серпня 1981 року з кадрів зворотного відліку та зльоту шаттла Columbia, запуску Apollo-11, а потім висадки на Місяць, де астронавт салютував прапору з зображенням логотипу MTV і голос за кадром оголосив: «Пані та панове: рок-н-рол».

Стиль MTV, ручні камери та швидкий монтаж сильно вплинули на музичну культуру 1980-х років. Через відео-формат пісні отримали новий спосіб ставати хітами та знаходити свою аудиторію. Невдовзі майже все на телебаченні виглядало як MTV. Рок-гурти та виконавці 1980-х років, які з'являлися на MTV, варіювалися від нової хвилі до софт-року та хеві-металу. У середині 1980-х років все більше звукозаписних компаній і виконавців почали знімати кліпи, усвідомлюючи популярність MTV і його зростаючий вплив на індустрію та споживання музики як одного продукту [25].

У 1984 році канал випустив своє перше шоу MTV Video Music Awards, або VMA. Перше вручення нагород було ознаменовано живим виконанням Мадонни її хіта «Like A Virgin» [36]. На даний момент вручення нагород Video Music Awards є найпопулярнішою щорічною подією MTV і однією з найзначніших в музичній індустрії в цілому.

Зосереджуючи увагу на рок-н-рольному боці музичної індустрії вісімдесятих років ХХ століття та розглядаючи окремі стилі важкої музики того часу, необхідно відмітити, що на рубежі десятиліть, рух панк-року розділився за культурними та музичними напрямками, створивши різноманітні похідні форми та жанри. Це отримало назву панк-революція [14]. Деякі музиканти прийняли більш доступні музичні стилі і здобули широку популярність, а деякі звернулися до більш експериментальних і менш комерційних напрямів.

Одним з результатів цього розколу став пост-панк, більш авантюрний і артистичний вид панку. Вперше термін «пост-панк» був використаний журналістами наприкінці 1970-х років для опису гуртів, які іноді виходили за рамки звукових шаблонів панку. Багато артистів, спочатку натхненні культурою DIY (do it yourself) та енергетикою панку, зрештою розчарувалися цим стилем і рухом, відчувши, що той перейшов у комерційну форму, замість чистої творчості та самовираження. Пост-панк та артисти, що працювали в цьому напрямі, відмовлялися від популістських вимог до доступності та простоти матеріалу, натомість вони боролися з банальністю і кидали виклик аудиторії [18]. Мабуть, найуспішнішою групою, яка вийшла з пост-панку простору, була ірландська U2, яка влітала у свої треки елементи релігійних образів поряд із політичними коментарями, і до кінця 1980-х років вона стала однією з найбільших груп у світі. Хоча багато пост-панк-гуртів продовжували записувати та виступати, як рух він зазнав занепаду у середині 1980-х років, коли гурти розпалися або перекваліфікувалися, щоб досліджувати інші сторони музики, але пост-панк продовжував впливати на розвиток рок-музики і був основним елементом, який призвів до створення «альтернативного року».

Загалом, на початку 1980-х практично кожен новий поп/рок виконавець – і особливо ті, у звучанні яких були присутні синтезатори – були позначені як «нова хвиля» (new wave). На якийсь час нью-вейв став по суті синонімом терміна пост-панк. Пізніше, ці два терміни були використані для розколу всередині тієї ж групи виконавців: новою хвилею окреслювали музику, ближчу до попу, а пост-панком – до експериментальної [18].

Після запуску MTV в 1981р. розпочалася найуспішніший період нью-вейв в США. Британські виконавці раніше багатьох своїх американських колег навчилися використовувати музичне відео, що дало їм змогу швидше вийти на ринок і перевершити американських виконавців на великих лейблах (студіях звукозапису). Журналісти назвали це явище «другим британським вторгненням». MTV продовжував інтенсивну ротацію відеороликів, орієнтованих на нью-вейв, до 1987 року, доки не перейшов на новий формат, де домінували хеві-метал [20].

Треки нью-вейв часто використовувалися як саундтреки в багатьох популярних фільмах. Дж. Г'юз, режисер деяких із цих відеороликів та відеофільмів, був захоплений британською музикою нью-вейв і вставляв у свої стрічки пісні багатьох гуртів, що допомагало втримувати нью-вейв у статусі мейнстріму. Альтернативний рок став одним з витоків занепадаючого пост-панку. Протягом 1980-х років газети та журнали, «університетське» та «сарафанне» радіо сприяли популярності та підкресленню різноманітності стилів альтернативного року, таких як нойз-поп, інді-рок, гранж тощо. Протягом 1980-х років альтернативний рок в Сполучених Штатах залишався переважно андеграундним явищем. Він був переважно представлений на незалежних звукозаписних лейблах та на радіостанціях коледжів [15].

Натомість, британський альтернативний рок на початку 1980-х відрізнявся від американського тим, що був більше орієнтованим на поп-музику та ставив акценти на лірику, особливо що стосувалося британських проблем. Як наслідок, небагато британських альтернативних гуртів досягли комерційного успіху в США. З 1980-х альтернативний рок широко звучав на радіо у Великобританії, що виводило «альтернативу» в топи музичних чартів. А у вересні 1988 року чарт Billboard ввів «альтернативу» у свою систему графіків, щоб відобразити зростання популярності формату на радіостанціях [35].

Ще одним з домінуючих музичних жанрів британської сцени 1980-х років став глем-рок – це напрям, в якому візуальна складова стала навіть важливішою за музичний зміст. Засоби досягнення викликаючого візуалу були часто

псевдоартистичними або цілковито кітчовими – дивакуваті наряди і макіяж, неприродна театральна поведінка тощо[21]. Візуально це була низка різних стилів, починаючи з голлівудського гламуру 1930-х років, сексуальної привабливості 1950-х років, театру кабаре, вікторіанських стилей, до античного та окультного містицизму та міфології [39]. Хоча глем-рок був виключно британським культурним феноменом, він вплинув на музику в усьому світі. Так, в Японії в 1980-х роках музика зазнала сильного впливу естетики глем-року, що призвело до виникнення visual-key [15].

З усіх численних форм рок-н-ролу «хеві-метал» є найбільш екстремальним з точки зору гучності, характеру та театральності. Існують численні стилістичні варіації основного звучання хеві-металу, але всі вони зводяться до упору на гучні прості стукітливі ритми [37]. Хеві-метал був суперечливим майже протягом усього свого існування – критики традиційно відкидали музику, яка була пронизана надмірною підлітковою театральністю, а консервативні групи часто протестували проти того, що вони сприймають як негайний моральний вплив. І все ж, незважаючи на ці труднощі, а можливо, завдяки ним, хеві-метал став однією з найпопулярніших форм рок-музики, коли-небудь створених, здатних адаптуватися до часу, але в той же час зберігати свої основні риси [15].

Ще дним з напрямів, на які розбився британський панк наприкінці 1970-х років був «Oi!». Музика «Oi!» була спробою зберегти панк як вуличне явище. Ймовірно, він отримав свою назву від пісні «Cockney Rejects» 1980 року "Oi! Oi! Oi!" (до цього він був відомий просто як стріт-панк), Oi! був гучним, жорстоким і надзвичайно простим, з купою кричачих приспівів. Це було дещо схоже на хардкор, але не настільки екстремальним. Цим стилем часто нехтували та критикували. Oi! придбав погану репутацію, коли його перейняли расистські скінхеди, пов'язані з неофашистською організацією «Національний фронт». Більшість гуртів намагалися відмежуватися від цього неприємного елемента, особливо після низки жорстоких інцидентів, що сталися на живих концертах, однак кількох гуртів, що справді дотримувалися думки про перевагу білої раси

(найбільш сумнозвісний був гурт «Skrewdriver») було достатньо, щоб дати Oi! клеймо, якого він ніколи повністю не позбувся [22].

1.3.4. Розвиток дизайну і мистецтва у в середовищі панк-субкультури

Візуальне мистецтво панк-субкультури частково базується на анархістському, антиконформістському та антимистецькому підході М. Дюшана та дадаїзму. Гнівні, агресивні та сповнені сильними соціальними та культурними меседжами, панк-арти являли собою вибухові комбінації ілюстрацій та тексту. Твори мистецтва, пов'язані з субкультурою панків найчастіше можна було побачити на обкладинках музичних альбомів, листівках для концертів тощо. Іноді його демонструють і в художніх галереях та виставкових приміщеннях. Естетика панка була домінуючим напрямом у багатьох художніх галереях Іст-Віллідж на Манхеттена 1980-х років. Мета візуального панк-мистецтва полягає в тому, щоб шокувати та/або збентежити глядача, викликати у нього реакцію, і не важливо якої, навіть якщо це буде відразу [16].

Домінуючими ознаками панк-арту є використання чорного або сірого кольорів в поєднанні з яскравими та неоновими, а також літери і фрази, вирізані з газет і журналів, що було запозичене з мистецтва дадаїзму. Показовим прикладом цього стилю є обкладинка альбому гурту «Sex Pistols'» – «Never Mind the Bollocks», розроблена Дж. Рідом. Мистецтво панків мало складну та унікальну естетику, митці цього напрямку цінували шок, порушення спокою

Ранні виставки панк-арту почалися з організованого Colab (група Нью-Йоркських художників), шоу на Таймс-сквер (1980). В тому ж році панк-мистецтво знайшло постійний дім у Нижньому Іст-Енді Нью-Йорка, коли була створена галерея ABC No Rio у 1980 р. все тією ж групою художників, які входили до Colab. Часто створюване самими музикантами, це оригінальне та провокуюче візуальне мистецтво, супроводжувало панк-рок, і не поступалося музиці ні промовистістю, ні гучністю [7].

Першим художником, який визначив естетику панк-арту, був Дж. Рід. Цей британський артист найбільш відомий своєю співпрацею з Sex Pistols. Його роботи можна побачити на обкладинках кількох синглів, таких як «Anarchy in the UK» і «Good save the Queen»(рис. А.4), та альбомі «Newer Mind the Bollocks». Твори Дж. Ріда зараз прикрашають стіни багатьох музеїв та галерей, включно з Нью-Йоркським музеем сучасного мистецтва і Британською галереєю Тейт у Лондоні [13].

Іншим відомим митцем був Р. Петтібон який став відомим зокрема завдяки розробці логотипу для гурту «Black Flag» з чотирьох смуг (рис. А.5). Р.Петтібон по факту став куратором їх візуальної подачі, створивши більшу частину обкладинок для альбомів та листівок гурту. Працював переважно з мінімалістичними одноколірними ілюстраціями, простота й утилітарність яких гармонійно поєднувалися з музикою «Black Flag».

Р. Ан, басист легендарних сіднейських панків «Hard-Ons», також розробив більшу частину обкладинок альбомів та футболок для гурту. Відомий своєю стилістикою психоделічних ілюстрацій, часто з героями мультфільмів, Р.Ан майстерно доповнював різноманітність і широкомасштабне звучання Hard-Ons протягом понад 35 років [28].

В. Сміт, художник, відповідальний за створення культового логотипу музичного гурту «Dead Kennedys» і більшості обкладинок для їхніх альбомів. Його мистецтво було шалене і дуже щільне, перекручуючи, змішуючи й спотворюючи образи поп-культури, він створював нові образи (рис.А.6) у своїх колажах, В. Сміт є майстром самовираження, створення соціального коментаря та критики за допомогою мистецтва.

А. Вега, з панк-дуету «Suicide», перетворив це істино панківське ставлення до світу «мені байдуже» на колажі, портрети та, навіть, скульптури. Він відвернувся від мейнстрімного мистецтва, і почав збирати знайдені шматочки електроніки та вуличне сміття в красиві скульптури, що світяться.

Дж. Роджерс (більш відома під своїм сценічним псевдонімом Джейн Каунті) є менш відомою, хоча й настільки ж впливовою художницею, чие

мистецтво охоплювало і музику, і образотворче мистецтво. Вона була першою відкритою трансгендерною артисткою та виконавицею панка. Багато робіт Дж. Каунті були колажами, але найбільш вражаючими та самобутними є її картини створені з абстрактних фігур і фантастичні істоти, виконані групами різнокольорових точок (рис.А.7), це був унікальний підхід самоучки, який відкидав класичні художні техніки.

Цей період розквіту панку як субкультури був задокументований американською фотографинею М. Резнік. Її фотографії фіксують зірок рок- і панк-музики, художників, культурних бунтівників і прихильників руху панк-культури у найунікальніших способах (рис.А.8). Немає жодної художньої фотографії М. Резнік, яка б не мала глибокого культурного та соціального підтексту.

1.3.5. Розвиток альтернативної моди в субкультурному середовищі 1980-х років

Альтернативна мода 1980-х років була представлена модою субкультур, зокрема музичних. Оскільки багато музичних стилів і відповідних їм субкультур були витоками панк-року, і мода цих похідних стилів мала багато спільного, надалі для зручності в роботі використовується термін «панки» на позначення людей, які відновили себе до різних чи кількох музичних піджанрів панку.

Панк 1980-х років шокував світ своєю нетрадиційною та агресивною, експлуатацією музики та моди. Цей культурний спалах повоєнного покоління, розлюченої безробітної молоді був заразним і швидко поширювався. Їхні екстремальні погляди на політику, музику та моду захопили світ штурмом. Панк почав символізувати анархію та повстання проти пригноблення свобод.

Представники панк-культури зазвичай носили вузькі джинси (часто рвані та повторно скріплені булавками, іноді брудні, порвані чи з плямами від відбілювача), і брюки з традиційним шотландським орнаментом – тартаном (рис. А.9), або спідниці. Шкіряні спідниці стали популярним предметом одягу для

панків. Як ремені часто використовували важкі ланцюги, ремені з шипами (рис. А.10, А.11) та патронаші.

Деякі панки купували футболки чи картаті фланелеві сорочки і писали на них політичні гасла, назви гуртів чи інші фрази, пов'язані зі своєю субкультурою. Хоча це явище з'явилося ще у 1970-х роках, але в 1980-х роках ці гасла стали детальніше обдумуватися та отримували більш глибокий сенс. Популярності набули шкіряні куртки та джинсові жилети (рис А.11), прикрашені шипами, написами тощо [11]. Шкіряні куртки також були одним з основних елементів образу панків, їх часто креативно прикрашали булавками та значками. Все, що виділялося та виглядало незвичайно і епатажно, займало місце в їхньому одязі, це була свобода робити все, що забажаєш.

Найбільш розповсюджене взуття на панк-сцені включало в себе чоботи Dr. Martens (рис.А.12), мотоциклетні черевики та берці (військові чоботи) (рис. А.11). Взагалі Dr. Martens кочували по різних субкультурах: хіппі, панки, готи, також вони були частиною іміджу скінхедів. У 1980-ті роки Мартінси міцно закріпилися в музичній культурі, шнурки часто фарбували та залишали не зав'язаними, іноді на Мартінсах малювали логотипи популярних музичних гуртів.

Волосся могло бути поголене, чи мати «шипи» або стрижку ірокез -зачіску, яка була заново винайдена в епоху панку і походила від корінних американців (червоних індіанців). Освітлене чи яскраве волосся з високим ірокезом чи шипами набули більш екстремального характеру, ніж у 1970-х роках. Також популярною стала укладка, коли волосся стояло дибки, а не було укладене в чіткі шипи. Також розповсюдженою була зачіска під назвою «devilock», створена гуртом The Misfits. Вона представляла собою коротко підстрижені бічні та задню частини голови, а верхня частина була довгою на зачесаною наперед [15].

Панки впровадили в свій стиль моду на бандаж, і вправно додавали до своїх образів собачі ланцюги, розміщуючи їх на одязі чи безкосередньо на шиї чи зап'ястях (рис. А.13), що шокувало громадськість. Жінки-панки поєднували фемінність та маскулінність, часто вдягаючи шкіряні спідниці з розірваними

ажурними панчохами та делікатні сукні з армійськими чоботами. Нема жодних непорушних правил. Наприклад, важливим у панк-луці є асиметрія, рідко коли обидві сторони тіла виглядали однаково – чорні мереживні панчохи на одній нозі і смугастий в'язаний гольф на іншій.

Найбільш поширеним аксесуаром, що асоціюється з панк-рухом були булавки англійського типу. Булавками прикрашали одяг, скріпляли їх між собою, прикріплювали ланцюги і створювали прикраси власними руками (рис. А.14), а також використовували як пірсинг.

Переважно, панк-музика та панк-мода звучали та виглядали неймовірно гучно, вони були агресивно сексуальні та візуально промовляли «подивись на МЕНЕ, почуй МЕНЕ, МЕНІ є що сказати» [9].

Спадщина стилю панк не може бути зведена до певного предмета одягу або популярності драних джинсів чи фарбованого волосся. Це про ідею бути автентичним, про те що можна робити по-своєму, вдягатися по-своєму, а не слідувати «стадному інстинкту», можна проявляти індивідуальність і цим змінювати світ навколо. «Мода була дуже органічною, – каже Дж. Ленс, одна з перших фотографинь, які знімали ранню панк-рок сцену. «Не було платних стилістів. Ми були стилістами один для одного. Всі разом ходили в магазини, на базари, ділилися одягом один з одним. Це дійсно вийшло з того, що ми кожен день вдягалися, самовиражалися і були митцями. Ви можете бути артистом, який виражає себе візуально з голови до п'ят, а також на сцені. Або ні — ти можеш бути фотографом, графіком, фанатом чи ким завгодно» [33]

«Ми брали те, що бачили в моді і робили це своїм власним, в той час як інші просто брали те, що вони бачили в моді», – каже Дж. Ленс. «Ми вплинули на моду більше, ніж вона на нас» [33].

Стиль хардкор-сцени 1980-х контрастував із більш провокаційним стилем панк-рокерів кінця 1970-х років. Учасники хардкорної сцени носили базовий одяг і короткі зачіски, на відміну від рясно задекорованого одягу (рис. А.15), який носили на панк-сцені. Ось як фронтмен гурту «Circle Jerks» К. Морріс описав ранню хардкорну моду: "...панк-сцена в основному була заснована на

англійській моді. Але ми не мали до цього ніякого відношення. Black Flag і Circle Jerks були дуже далекі від цього. Ми виглядали як діти які працювали на заправці чи в цеху з виготовлення підводних човнів» [46]. Г. Роллінз, фронтмен «Black Flag» повторював думку К. Морріса, заявляючи, що для нього одягатися означало вдягнути чорну сорочку і темні штани, він вважав інтерес до моди відволікаючим від музики фактором.

Глем-рок був музичним і візуальним стилем, основні характеристики візуалу (притаманні виконавцям чоловічої статі майже без виключень) були травесті, використання легких блискучих тканин (атлас, оксамит, люрекс), шкіряний одяг, блискучі та/або яскраво забарвлене взуття на платформі (рис. А.16). Поєднання яскравих кольорів, принтів, фактур і покриті блиском – основні модні характеристики глем-рок в одязі [15].

Притаманним був епатажний макіяж та екстримальні квазіжіночі зачіски – від довгих локонів чорних М. Болана і блонду Б. Коннолі до вогняно-рудого маллета Д. Боуі (рис. А.16).

Головна комерційна привабливість глем-року була в його андрогінності. Концепція чоловіків, які носять яскравий і жіночний одяг, все ще була шоком для мейнстріму в 70-80-х роках ХХ століття, але на чолі з такими музикантами, як Д. Боуі та Ф. Мерк'юрі, рок-сцена почала з радістю вітати глем-рок, і навіть найбільш маскулінні шанувальники не цуралися відрощувати довге волосся і носити макіяж.

Гурти, які грають у жанрі глем-метал, могли мати також і епатажні музичні інструменти з екстравагантними кольорами та атрибутами, наприклад, різнокольорові чи принтовані гітари; підставки для мікрофонів, прикрашені леопардовими шарфами (до підставки для мікрофона можна було прикріплювати різні декоративні елементи, але в основному можна побачити лише шарфи леопардового кольору); барабанні установки прикрашені ілюстраціями (втім такий вид барабанної установки зустрічається і в інших піджанрах року) [11].

Одяг, пов'язаний з хеві-металом, сягає субкультур як рокерів, так і байкерів. Хеві-метал мода включає такі елементи, як шкіряні куртки, армійські черевики, ремені з шипами, високоякісні баскетбольні кросівки (частіше зустрічаються у треш-металістів старої школи), сині або чорні джинси, камуфляж, джинсові куртки чи жилети, часто прикрашені значками, булавками та нашивками. Як і байкерам, хеві-металістам було притаманне захоплення воєнізованими образами, такими як Залізний хрест [11].

Різні аспекти хеві-метал моди можна приписувати різним гуртам, але найбільша заслуга в революції їх зовнішнього вигляду належить гурту «Judas Priest», насамперед її співаку Р. Хелфорду. Він носив шкіряний костюм на сцені ще в 1978 році, і був тим, хто популяризував шкіру серед металістів, але КК Даунінг (гітарист «Judas Priest») хотів виглядати, відповідно до музики, яку вони створювали і почав носити на сцені шкіряні вбрання з шипами, невдовзі до нього підключилася і решта гурту (рис. А.17).

Колишній співак німецького хеві-метал гурту «Ассерт» У. Діркшнаyder також зробив свій внесок моді хеві-метал, з 1982 року одягаючись у військові штани, його вважають першим музикантом хеві-металу, який вдягнув їх. [11].

1.3.6. Творчість провідних дизайнерів альтернативного напрямку 1980-х років

Важко уявити панк-моду без таких імен як М. Макларен і В. Вествуд (рис. А.18), які були в авангарді створення панк-стилю, яким ми його знаємо зараз.

Саме М. Макларен створив фірмовий стиль епохи панку 1970-х років, відповідаючи за порвані вінтажні футболки, собачі нашійники і шипи. Він придумав назву першого і єдиного альбому «Sex Pistols» – «Never Mind the Bollocks» і розробив сумнозвісну футболку зі свастикою, яку носив Сід Вішез із Sex Pistols. Він об'єднав поп-культуру, мистецтво та моду, очолював анархію протягом десятиліття, революційний у своєму успіху [38].

М. Макларен був англійським імпресаріо, художником, музикантом, виконавцем, дизайнером одягу та власником бутика, відомий тим, як поєднував усі ці види діяльності у винахідливий та провокаційний спосіб. Найбільш

відомий він як промоутер і менеджер гуртів «New York Dolls» і «Sex Pistols» та як партнер В. Вествуд. Він постійно називав себе жертвою моди.

У жовтні 1971 року, будучи виключеним з ще однієї художньої школи, М. Макларен пішов на Кінгс роуд і заволодів задньою частиною торгових приміщень за адресою 430 Кінгс роуд в Челсі, Західний Лондон. Він перетворив весь перший поверх на бутік «Let It Rock», яким він керував разом із невідомою на той час дизайнеркою В. Вествуд. У жовтні 1974 року його було перейменовано у «SEX» (рис.А.19), щоб відобразити зростаючу заклопотаність фетишним одягом і провокацією.

Зустріч із сестрою його сусіда змінила життя для них обох. Нею була В. Вествуд, і їхні стосунки, та новаторська співпраця в галузі моди були катализатором панк-руху. Разом вони керували легендарним магазином, який кілька разів змінював назву: «Let it Rock», «Too Fast To Live Too Young To Die», «SEX», «Seditionaires» і, нарешті, «Worlds End», створюючи хвилі радикальних дизайнів і новаторських колекцій. Вів'єн Вествуд і Малкольм Макларен сформували панк-моду і продиктували естетичні канони руху, які ми знаємо і сьогодні: вузькі силуети, булавки, білі футболки зі стилізованою свастикою як образа правлячого класу, бандаж (рис. А.20), латекс, непомірне використання тартану і, звісно, Sex Pistols, які шокували Великобританію та весь світ, перш за все завдяки басисту гурту, С. Вішесу та його нігілістичному і бунтарському способу життя, менеджером якого був М. Макларен, а В. Вествуд стилістом [38].

Тандем Макларен-Вествуд були противниками високої моди. Якось Малкольм сказав: «Журналістів Vogue вигнали з магазину. Все, що було в Vogue, було хворобою, яку ми не хотіли підхопити» [12] – факт, який пізніше підтвердив британський журналіст моди М. Робертс, оскільки він був одним з тих, кого виставили за двері. В свою чергу В. Вествуд в інтерв'ю Е. Воргола в 1973 році сказала: «Я ненавиджу все шикарне, я не можу зрозуміти хороший смак. Нам подобається вульгарність» [12].

У 1976 році 430 Кінгс Роуд була переобладнана й перейменована в «Seditionaries: Clothes for Heroes». Асортимент залишався на тій же ризикованій території, що був й в «SEX», зокрема штани-бандаж. У цих штанах, поєднуються відсилки на армійське бойове спорядження, мотоциклетний та фетишистський

одяг зі знімним клапаном та ремінцями ззаду, які обмежують рухи (рис. А.20; А.22) [4].

Одяг у *Seditionaries* також був відомий своєю графічною складовою. Нанесені трафаретним друком зображення на потертих футболках і муслінових топах, включали стилізовані свастики, королеву з булавкою в губах (рис. А.21), оголені груди (рис. А.21), «Два оголені ковбої», де було зображено саме це – двох ковбоїв, оголених по пояс... Подібні принти на футболках В.Вествуд і М.Макларена викликали суперечки, а такі гасла, як «Cambridge Rapist» і «Paedophilia», викликали жах і обурення.

Перша спільна колекція В.Вествуд та М. Макларена, яка побачила подіум, мала назву «Pirate» (осінь/зима 1981 року) (рис. А.23), це була яскрава лінія унісекс моди, яка поєднувала елементи історичного, етнічного одягу та сучасний бунтарський стиль. Дизайнери створювали колекцію під впливом вуличних стилів пост-панк музики та інших модних музичних напрямів, перш ніж, врешті-решт не визначився цей новий стиль, пізніше названий «ню-романтик». Він поєднував епатажність панку з андрогінною екзотикою глем-року, переєворюючи це в авангард, «грабуючи минуле» для натхнення [29].

Після припинення співпраці з М. Маклареном 1984 році, В. Вествуд проявила силу та стійкість і заснувала свій власний однойменний бренд, який поєднує в собі історію, провокацію та сучасність, які стали відмітними ознаками колекцій, які вона презентує досьогодні.[45] Її проекти для другої половини десятиліття виявили явний естетичний зсув – одяг В.Вествуд стає більш структурованим, більш жіночним і бере явне натхнення з історії.[29] Вона знову привертає увагу до історичного стилю зі своїми корсетами та кринолінами (рис. А.24), які демонструють її здатність оновлювати історичні образи для аудиторії, яка цікавиться модою. Відродження корсета було, мабуть, найважливішим з нововведень Вів'єн Вествуд.

Кількома роками раніше, у 1977 році, дизайнерка З. Родс представила колекцію «Conceptual Chic» (рис. 3.25) і подала панк в коштовній обгортці для тих, хто міг собі це дозволити[27]. Панківський виклик чорного був переkritий фіолетовим та червоним трикотажем з акуратно та продумано розміщеними дірочками і дорогоцінними золотими булавками, завдяки чому її прозвали

«Принцесою панку». Це була комерційна трансформація 3.Родс руху, заснованого на боротьбі з комерцією та мейнстрімом. Така lighte-версія панка потрапила у самий топ ринку модного одягу [27].

Незабаром увагу модної спільноти прернув молодий «enfant terrible», який перетворив субкультуру на кутюр. Натхненний сміливим вуличним виглядом Лондона, Ж.-П. Готьє кинув виклик гендерним стереотипам за допомогою андрогінного одягу, такого як його «чоловічі спідниці» (рис. А.26) у середині 1980-х.

Багато з колекцій цього дизайнера були засновані на вуличному одязі, популярній культурі, тоді як інші, зокрема його колекції високої моди виглядали дуже офіційно, але водночас незвичайно та грайливо (рис. А.27). Ж.-П. Готьє надихала телевізійна культура бекі-бумерів і вулична культура, зухвалість якої призводить до виникнення нових тенденцій. Його головним джерелом натхнення є французька популярна культура, змішання жанрів і гендерів, сексуальний фетишизм і футуристичний дизайн.[32]

Ніхто інший в історії моди не вміє так майстерно і талановито поєднувати повний треш з високоякісними тканинами (рис.А.28). Майстер може перетворити все на дизайн. Французький і британський культурний вплив, шкіра, шовк, ПВХ, дика сексуальність й ідеалізм панків – так чи інакше це працює, і стає виключно про світ Ж.-П.Готьє та його художнє бачення. Він підкреслює всеохопність у своєму дизайні, будь-які розміри, форми та статі вітаються на його подіумах. Ж.-П.Готьє має багато спільного зі своїм улюбленим натхненником – панк-роком. Обидва нонконформісти, зухвалі, провокативні та часом шокуючі. Готьє – справжній панк за настроєм і за духом.[32]

Ось кілька виразних цитат Жан-Поля Готьє:

«Я починаю з класичного, традиційного одягу, як-от блейзер, кілт тощо. І я починаю їх руйнувати», – каже він, а потім швидко ловить себе. «Не руйнувати, це зовсім жахливо, а свідомо спотворювати їх. Насправді це класика з новими пропорціями... нова зовнішність» [10]

«Я думаю, що життя складається з минулого, традицій і сучасності, тому я не відкидаю минуле, але мені також подобається те, що відбувається зараз, і те, що буде», – каже Готьє. «Я не намагаюся робити абстрактний чи художній одяг.

Я не намагаюся робити футуристичний одяг. Я намагаюся робити тільки гарний одяг» [10].

Чоловіки в спідницях – це майбутнє, каже він. -Звичайно, чоловіки будуть носити спідниці. Це наближається. Серед більшої частини молодого покоління визначення того, що є маскулінністю, дуже змінилося. Ви не надягаєте свою маскулінність, це не одяг робить вас чоловіками чи жінками » [10].

Висновки

Мода стала для панків способом донести свій меседж до суспільства, візуально висловивши свій протест та індивідуалістичний характер. Панки 1980-х років носили одяг, який виділяв їх, відрізняв від інших, бунтуючи проти обмежень, які суспільство продовжувало породжувати. Лишень виглядаючи інакше у світі, де всі прагнули бути однаковими, означало, що панки могли визначати себе як індивідів і нонконформістів.

Щодо зовнішньої атрибутики, то один із найголовніших проявів панка – стіли, берци. Обов'язково косуха (косо застебнута куртка), штани (найчастіше чорні, джинси, інколи армійські), антигоп (ланцюг, що висить на штанях як захист від гопників), усе інше: футболка з відомим панк-рок-гуртом. Трохи агресивної атрибутики, наприклад, браслет із шипами або ремінь із вовком (ведмедем) – обов'язкові аксесуари, що роблять образ виразних та впізнаваним.

Якщо зовнішню атрибутику легко підробити, то любов до певної музики насильно не прищепиш! Основним стилем у музиці панків є панк-рок (КіШ), метал (Metallica), альтернатива (Slipknot) і просто агресивна, важка музика (Arch Enemy, Dimu Borgir...).

Панк-мода 1980-х років була одним із найбільш шокуючих молодіжних рухів, які коли-небудь бачив світ. Зрештою, вони створили власну модну тенденцію 1980-х, яку багато хто й до сьогодні намагається наслідувати. Цей стиль зароджувався як ручна робота кожної окремої людини, але згодом став невід'ємною частиною робіт деяких модельєрів, таких як В. Вествуд і М. Макларен, Ж.-П. Готьє та інших лідерів моди епохи панку.

РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТНИЙ

Вступ

В сучасному дизайні костюма панк-рух асоціюється з модним стильовим напрямом «гранж» й співпадає з ним в ряді образно-проектних ознак, таких як ігнорування загально-прийнятних норм світу моди, епатажність, еkleктика. Цьому стилю притаманна свобода самовираження, ігнорування чужої думки, розслабленість, навіть неохайність – на першому місці комфорт, як зовнішній, так і внутрішній.

2.1. Художні образи, перенесені в сучасний костюм

Одна з головних рис, які визначають гранж – саме еkleктика, «поєднання непоєднуваного», що іноді призводить до несподіваних та приголомшуючих результатів. Наприклад, делікатна шовкова сукня з армійськими чоботами, за останні роки межа «поєднуваності» речей так розмилася, що така комбінація може вважатися цілком буденною, враховуючи також тенденцію до поєднання в образах фемінності та маскулітності.

Гранж має багато підвидів, якісь з них меншою епатажні, якісь – більшою, як, наприклад, панк-гранж – зразок екстравагантності та нелогічності побудови образу. В одному образі, як правило, поєднуються різні стилі, різні кольори та фактури матеріалів. Наряди зі шкіри, грубі аксесуари, масивне взуття є обов'язковими компонентами цього напрямку. Перевага віддається темним кольорам.

На противагу панк-гранжу існує софт-гранж, який вирізняють розкутість та м'якість. Основними його ознаками є вільність та вінтажність, обов'язковими в образах є елементи з потертою фактурою. Рвані джинси, шкіряні спідниці, об'ємні светри, масивне взуття – все це є ознаками софт-гранжу.

Також існує нео-гранж, який являє собою поєднання основного напрямку гранжу з рисами кежуалу та романтичного стилю. Головні характеристики гранжу залишаються, але стають елегантнішими. Послідовниці нео-гранжу дозволяють в своїх луках натяк на неочевидну сексуальність, використовують у ансамблях поєднання грубих та романтичних елементів.

Як своєрідний виклик пафосу і гламуру існує напрям рок-гранжу. Його важливою відмінною рисою є використання дорогих речей високої якості. Одяг повинен бути тільки новим, абсолютно чистим і акуратним. В образах підкреслюється особливість та унікальність. Дефекти, властиві гранжу – дірки, порізи, протертості – часто створюються штучно.

Також в сучасній моді концепція гранжу трохи змінилася і з'явилися підстилі, які не так яскраво демонструють заперечення та протестні настрої. Наприклад, гранж-гламур, або глем-гранж допускає використання в образах малинових та яскраво-червоних речей з паетками. «Кризові» тенденції основного напрямку гранжу потіснилися і дали дорогу ефектним гламурним ноткам.

Сьогодні багато відомих брендів випускають гранжеві предмети гардеобу, чи цілі колекції. Деякі – давно відомі у світі моди, з власною репутацією та авторитетом, інші – з'явилися зовсім недавно, але вже зарекомендували себе в перших рядках рейтингів популярних рендів.

До останніх можна віднести достатньо молоду марку Georgine. Її колекції містять вироби, що поєднують у собі елементи гламуру та гранжу. Культові бренди, такі як Chanel, Kimberly Ovitz, Eleven Paris, Alexander McQueen, також не залишилися байдужими до експериментів з гранжовими образами.

Прояви силуетних форм та їх геометричних символів, особливостей пропорційності та членування образів теми-першоджерела. Стиль одягу субкультури панків був дуже різноманітний, оскільки його суть полягала в самовираженні, тож важко визначити загальну форму костюма, притаманну даному джерелу натхнення, тож розробляючи провідні форми було звернуто увагу на психологічне навантаження певних форм. Переважаючою формою є

трикутник, оскільки трикутник виражає динаміку та агресію, також незначною мірою був введений прямокутник, як символ суворості.

Колористичні риси дослідженої теми, що застосовуються при створенні колекції. Переглядаючи та аналізуючи архівні фотографії 1980-х років, стає зрозуміло, що абсолютно домінуючим кольором, який використовували в своїх образах панки, був чорний. Також часто зустрічається червоний – як в одязі так і в зачісках. Інші кольори в основному використовуються лише як яскраві акценти, а не як основна складова кольорової гама образу.

Окрім очевидного чорного, одним з основних кольорів при створенні колекції було обрано білий, щоб підкреслити певну вишуканість створеного образу. А щоб додати колекції більшої різноманітності та ефектності до основної гама додано червоний колір. Але поєднання чорний-білий-червоний є доволі тривіальним та не дуже вражаючим, тому було впроваджено ще кілька кольорів та відтінків, які зробили гаму цікавішою. Колекція поділена на дві великі групи, в одній з яких основними кольорами є теплі червоно-теракотові та оранжеві відтінки; і холодні червоні та рожеві в іншій (рис. 2.1).

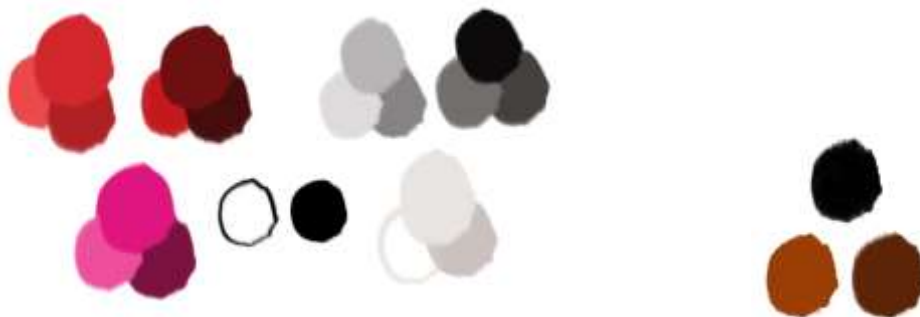

Рис. 2.1. Кольорові поєднання – основа розробленої колекції

Орнаментально-декоративні властивості обраної теми-першоджерела та їх застосування в колекції сучасного образного костюма. Поширеним орнаментом в панк-рок культурі 1980-х був тартан і його було

обрано провідним орнаментом в колекції, який присутній в різних варіаціях в більшості образів. Панки рясно декорували свій одяг різноманітними металевими елементами, на кшталт шипів, булавок ланцюгів тощо, та робили це доволі хаотично. В колекції сучасного образного костюма подібні елементи можна застосовувати, але в менш агресивній формі, наприклад замінити прості англійські булавки на декоративні, вироблені зі срібла та прикрасити їх дорогоцінним камінням, якщо це якийсь вечірній образ.

Видозміни цілісного образу на якісь певні його риси для застосування в колекції. Головною рисою цілісного образу, яку можна виокремити для застосування в колекції є еkleктичні поєднання форм та фактур у відповідності до сучасних модних тенденцій. Також важливою рисою є рясне використання різноманітних аксесуарів у вигляді шипів та булавок, які з певними модифікаціями також можна використати при створенні колекції. Важливою рисою теми-першоджерела також є особлива увага до зачісок та макіяжу, які для сучасної колекції будуть занадто агресивними, тож їх застосовувати необхідно в пом'якшеній формі.

Застосування та видозміни фактур матеріалів при перенесенні їх з теми-першоджерела в колекцію образного костюма. Для виконання колекції в матеріалі обрано найбільш характерні для панк-культури матеріали. В першу чергу це шкіра, адже, перша асоціація, яка приходить в голову людині, коли вона чує про одяг панк-рокерів це шкіряна косуха, цей образ міцно засів у людях в головах.

Наступний по значимості матеріал – шотландка з тартаном, адже частим явищем панк-культури були тартанові кілти та штани. Для виконання тартану можна використати як більш класичне для нього поєднання чорного та червоного так і зробити його ньюансним в градаціях сірого. Теж цікавим рішенням було б поєднання в костюмі двох видів тартану – зі світліших сірих кольорів і з темніших. Також можна використати тонкий трикотаж, адже з нього можна виконати цікаві рвані і діряві фактури, що додатково буде підтримувати настрої колекції.

Опис базових доповнень та аксесуарів, характерних для дослідженої теми, що будуть застосовані в колекції костюма. Для декоративних елементів костюма використано срібні ланцюги та булавки, які можна оздобити додатковими срібними елементами, щоб додати урочистості. Також замість, характерних шипів, можна використати невеликі об'ємні срібні елементи.

Взуття було обране масивне. Ще одним доповненням до образу слугують шкіряні та лаковані перчатки з декоративними елементами у вигляді ланцюгів, булавок тощо (рис. 2.2). В якості прикрас можна використати різноманітні з'єднання ланцюгів, кілець, булавок, створені інтуїтивно.

Рис. 2.2. Базові аксесуари та доповнення для розробленої колекції

Принципи застосування та видозміни стилістики (зачіски, візаж та інш.) обраної та дослідженої теми-першоджерела в розробці колекції сучасного образного костюма. Макіяж очей обрано нейтральний, а губи нафарбовані дуже темним кольором, хоч у 1980-х представники панк-субкультури дозволяли собі носити дуже сміливий макіяж, роблячи акценти на всіх його елементах, але з сучасною тенденцією до натуральності, краще залишити такий один, але виразний акцент як губна помада. Щоб урізноманітнити зачіску-ірокез і зробити її цікавішою, верхня частина волосся

зкладається в ірокез, а бічні заплітаються в коси, можливо з незвичайним переплетенням, також можна додати в коси срібні кільця, чи булавки.

Рис. 2.3. Базовий варіант зачіскт-ірокеза для застосування в колекції

2.2. Тип споживача, для якого розроблено колекцію

Проектний образ споживача колекції представляє собою молоду впевнену у собі людину, яка вільна у своїх думках діях і в одязі. Художній образ колекції виражає свободолюбний та бунтарський характер споживача.

Потенційними споживачами колекції є молоді люди віком від 18 до 25 років, які сліdkують за модними тенденціями та ведуть активний образ життя. Полюбляють відвідувати концерти та фестивалі. Цікавляться музикою, екстремальними видами спорту. Люблять подорожувати та відкривати для себе щось нове і раніше незвідане. Вони роблять те, що вважають необхідним і байдуже, що думають про це люди навколо.

2.3. Художній образ колекції

I-ий блок, названий „Повсякденний”. Перший блок колекції відповідає підстилю панк-гранж – це проявляється в широкому використанні шкіряних елементів одягу, масивних аксесуарах зі шкіри та ланцюгів, грубих черевиках, та переважаючому в блоці чорному кольорі, що є показовими рисами саме цього напрямку гранжу.

мод.1.1

мод.1.2 мод.1.3

мод.1.4 мод.1.5

мод.1.6 мод.1.7

II-ий блок, під назвою „Діловий”. Другий блок є більш формальною версією першого і виконаний у підстилі нео-гранж, основні ознаки, які притаманні Повсякденному блоку залишаються, але стають більш витонченими.

мод.2.1 мод.2.2

мод.2.3 мод.2.4

III-й блок, що має назву „Нарядний”. Третій блок, призначений для святкових подій, репрезентує підстиль рок-гранжу, який вирізняється в першу чергу використанням якісних дорогих матерілів, а всі «неохайні» властивості притаманні гранжу тут вивірені і чисті.

мод.3.1 мод.3.2

мод.3.3 мод.3.4

мод.3.5 мод.3.6

IV-ий блок, названий „Вишуканий”. Фінальний блок колекції представлений вишуканими нарядами виконаними у підстилі глем-гранжу. Яскраві кольори, блиск, все це додає гламурні акценти до грубих елементів гранжу.

мод.4.1 мод.4.2

мод.4.3 мод.4.4

мод.4.5 мод.4.6

2.4. Призначення колекції

Колекція призначена для активного життя у великому місті.

Призначення I-го блоку колекції („Повсякденний”). Перший блок колекції призначений для повсякденного життя. В моделях цього блоку споживач може зустрічатися з друзями, ходити на побачення, гуляти по місту, але в той же час блок є достатньо нарядним, і якщо споживача раптом занесе на якусь вечірку, його образ буде підходити і для такого дозвілля.

Призначення II-го блоку колекції („Діловий ”). Другий блок призначений для ситуацій, які вимагають більш строгого дрес-коду, тіло максимально прикрите, і в таких образах споживач може відвідувати університет чи роботу.

Призначення III-го блоку колекції („Нарядний”). Третій блок призначений для відвідування різноманітних фестивалей, концертів, вечірок та інших розважальних заходів.

Призначення IV-го блоку колекції („Вишуканий”). Четвертий блок призначений для світських подій, де споживач може максимально виражати свій стиль та епатувати.

Оскільки призначення колекції різняться від повсякденного одягу до образів для відвідування урочистих подій, проте охоплює не всі сфери життя споживача, то відповідно тип колекції визначено як перспективна.

2.5. Композиційний принцип побудови колекції та колористика

Досліджувана тема характеризується різноманітністю пропорційності та членувань силуетних форм. Проте, можна прослідкувати деякі закономірності, такі як розширена лінія плеча, популярна у 1980-ті роки, асиметрія, у жіночому одязі – довжина міні. Переважна кількість моделей колекції має членування на рівні талії, що відповідає модним тенденціям останніх років.

Перший блок характеризується широкою лінією плеча, що створює силует перевернутого трикутника.

У другому блоці розширення в області плечей менш виражене, тож утворюється більш трапецевидний силует.

Моделі третього блоку різняться за силуетами, проте мають активні внутрішні членування форм, які можна розбити на трикутники.

Четвертий блок також має неоднозначні та складні силуети, з акцентами на більш деталізовану та декоровану верхню частину.

Оскільки тема-першоджерело характеризується максимальним самовираженням та свободою, то неможливо виокремити чітку кольорову гамму, оскільки кожен обирає її у відповідності до своїх відчуттів. Проте можна зазначити, що загальнопоширеним було використання чорного кольору, тому він є одним з провідних кольорів колекції. Також, як яскраві акценти було введено насичені помаранчеві, червоні та рожеві відтінки.

Колекція поділена на дві частини з різним колоритом, до кожної з яких входить по 2 блоки. Перший і другий блок мають спокійнішу кольорову гамму – чорний, сірий, приглушені відтінки помаранчевого та теракотового. Такий вибір було зроблено, оскільки перші два блоки колекції призначені для повсякденного життя. Натомість другі два блоки мають більшу різноманітність кольорів та їх поєднань, бо призначені для особливих випадків. Колористичне вирішення цієї частини колекції представляє собою поєднання чорного, градацій сірого, білого, відтінків червоного та рожевого кольорів.

В колориті першого блоку (*«Повсякденний»*) для поточного застосування переважає чорний колір з акцентами сірого та тьмяно-помаранчевих елементів.

В другому блоці *ділового одягу* чорний колір займає вже не таке провідне місце і поступається світлішим відтінкам, проте загальна кольорова гамма залишається подібною до першого блоку.

Оскільки блок ошатного вбрання (блок *«Нарядний»*) призначений до святкових подій в ньому переважають яскраві червоні та рожеві кольори, світлі сірі кольори, та небагато чорного.

Четвертий блок, призначений для вишуканих подій, має стриманіший колорит, ніж третій блок, тут переважають чорний та градації сірого, а червоний та рожевий використовується як яскраві акценти.

2.6. Декоративні особливості колекції

Оскільки в темі-першоджерелі приділяється величезна увага декору та аксесуарам, то їх неможливо ігнорувати і при створенні колекції. В першу чергу в якості декору використані англійські булавки для створення як чисто декоративних елементів, так і функціональних, наприклад, для з'єднання деталей одягу. Також темі-першоджерелу притаманні різноманітні потертості, подряпини, подертості; в самій колекції ця риса виражається в різноманітних розрізах. Найпоширеніший орнамент теми-першоджерела є кольоровий тартан, який було перенесено в колекцію в різноманітних ахроматичних комбінаціях. Тема-першоджерело характеризується поєднаннями як різних кольорів, так і різних фактур. Безпосередньо в колекції також використовуються «непоєднувані» поєднання фактур, основними з яких є: шкіра, трикотаж, шовк.

Рясно задекорований шипами та ланцюгами є перший блок, другий блок подібний до першого, але менш виразний. В третьому блоці до декорування додаються також англійські булавки та маленькі срібні декоративні деталі. Найбільш задекорованим елементами з усіх попередніх блоків є четвертий.

Переважна кількість декорування першого блоку (*«Повсякденний»*) виконана негострими шипами, висотою лише в кілька міліметрів. Також багато декоративних елементів виконано ланцюгами та металевими кільцями.

Другий блок (*«Діловий»*) має ті ж види декорування, що й перший, але менш виражені, оскільки блок є більш формальним.

Третій блок колекції (*«Нарядний»*) рясно задекоровано англійськими булавками, невеликими срібними детальками, кільцями та ланцюгами. Також важливим елементом декорування цього блоку є різноманітні розрізи деталей, та їх з'єднання.

Четвертий блок (*«Вишуканий»*) має найбільш різноманітне декорування, поєднуючи елементи з кожного попереднього блоку.

2.7. Асортиментний склад колекції

Асортиментний склад колекції представляє собою широкий спектр елементів одягу, від топів та міні-спідниць до світерів та плащів, задовільняючи якомога більше потреб споживача. Також в залежності від призначення в колекції присутні більш формальні елементи одягу – сорочки, жакети, або навпаки менш формальні – сітчасті кофти та яскраві сукні.

В першому блоці повсякденного одягу чоловічий асортимент представлений джинсами, брюками, різними кофтами та шкіряним верхнім одягом, жіночий одяг в свою чергу представлений спідницями, кофтинками, сукнею та шкіряними куртками. Другий блок має брюки, спідниці, кофти, сорочки, жакети, шкіряну куртку. Третій блок представлений брюками, кофтами, світерами та шкіряними куртками та сукнею. В червтому блоці представлені сукні, брюки, шкіряні куртки та корсети.

Опис асортиментного складу блоку «Повсякденний» (I блок). Перший блок складається з повсякденного асортименту одягу – брюки, спідниці, кофти, а також верхнього одягу, представленого шкіряними куртками.

2.8.1. Модель 1.1 є чоловічою і представлена рваними джинсами, майкою з сітки та короткої шкіряної куртки.

2.8.2. Модель 1.2 також чоловіча і являє собою вільні брюки, гольф, сорочку та шкіряний плащ.

2.8.3. Модель 1.3 - жіноча, складається зі шкіряної мана-спідниці, гольфа, сорочки та шкіряної куртки оверсайз.

2.8.4. Модель 1.4 є жіночою і складається з сітчастої кофтинки, сукні з розрізом на талії та шкіряної куртки.

2.8.5. Модель 1.5 являється чоловічою і представлена вузькими рваними джинсами, сітчастою кофтинкою та шкіряною курткою.

2.8.6. Модель 1.6 – чоловіча, складається з вільних брюк та сітчастої майки.

2.8.7. Модель 1.7 є жіночою та являє собою шкіряну міді-спідницю, сітчасту кофтинку та топ.

Опис асортиментного складу блоку «Діловий» (II блок). Другий блок складається з більш формальних елементів одягу – брюки, сорочки, жакети.

2.8.9. Модель 2.1 - жіноча і складається з міні-спідниці, гольфа та сорочки.

2.8.10. Модель 2.2 являється чоловічою та складається з прямих брюк, гольфа та жакета.

2.8.11. Модель 2.3 чоловіча і складається з прямих брюк, гольфа, сорочки, шкіряної куртки та жилета.

2.8.12. Модель 2.4 є жіночою та представлена завуженою міді-спідницею, гольфом, сорочкою та коротким шкіряним жакетом.

Опис асортиментного складу блоку «Нарядний» (III блок). Третій блок переважно складається з брюк, сукні та різних предметів плечового одягу.

2.8.13. Модель 3.1 жіноча і являє собою вузькі шкіряні брюки та светр оверсайз

2.8.14. Модель 3.2 являється чоловічою та представлена вільними брюками та светром оверсайз.

2.8.15. Модель 3.3 – жіноча і являє собою лосини, міні-сукню з розрізами та декоративний пояс.

2.8.16. Модель 3.4 – чоловіча, представлена вільними брюками, та кофтинкою з розрізами.

2.8.17. Модель 3.5 також чоловіча і складається з вільних брюк, сітчастої кофтинки, рукава та короткої шкіряної куртки, яка має лише праву частину.

2.8.18. Модель 3.6 є жіночою, складається з вузьких брюк з розрізами, кофтинки з розрізами та короткої шкіряної куртки, яка має лише ліву частину.

Опис асортиментного складу блоку «Вишуканий» (IV блок). Четвертий блок включає в себе брюки, плечовий одяг, сукні та куртки.

2.8.19. Модель 4.1 являється чоловічою і складається з кофтинки з розрізами та сукні.

2.8.20. Модель 4.2 є жіночою, складається з міні-сукні та корсету.

2.8.21. Модель 4.3 – чоловіча, складається з вузьких рваних джинсів, майки з принтом та шкіряної куртки.

2.8.22. Модель 4.4 – жіноча і представлена сукнею з корсетом.

2.8.23. Модель 4.5 є жіночою та представлена спідницею та топом з шкіряним жакетом.

2.8.24. Модель 4.6 – чоловіча та являє собою прямі брюки з накладкою-напівспідницею та шкіряну куртку.

2.8. Аксесуари та доповнення, використані в колекції

Доповненнями до образів слугують різноманітні аксесуари з ланцюгів на руки та шиї; шкіряні перчатки; різноманітні ремені та масивне взуття. Перші два блоки активно використовують всі види аксесуарів та доповнень, які присутні в колекції. Третій та четвертий блоки загалом обмежуються масивним взуттям, подекуди до образів застосовуються рукавички та дуже рідко інші аксесуари, оскільки самі образи є дуже задекорованими.

Опис аксесуарів та доповнень, що застосовані в блоці «Повсякденний» (I блок). Майже всі моделі першого блоку мають шкіряні рукавички – деякі короткі, деякі високі, також майже всі мають прикраси на шиї виконані зі шкіряних елементів та ланцюгів, жіночі образи також мають аналогічні браслети. Взуття у більшості представлено невисокими масивними чоботами, у двох жіночих моделях чоботи також масивні, але мають висоту до коліна. Також деякі моделі мають пояси з декоративними елементами, у вигляді додаткових поясів чи ланцюгів. Всі прикраси цього блоку монохромні.

Опис аксесуарів та доповнень, що застосовані в блоці «Діловий» (II блок). Більшість образів блоку мають рукавички, також всі мають подібне взуття до першого блоку – масивні невисокі чоботи. Деякі моделі мають подвійні та потрійні пояси, у двох моделей є прикраси для шиї, аналогічні до прикрас першого блоку.

Опис аксесуарів та доповнень, що застосовані в блоці «Нарядний» (III блок). Всі моделі цього блоку мають по-різному задекоровані пояси, деякі мають прикраси з ланцюгів на шиї зап'ястях та щиколотках, одна модель має короткі

шкіряні рукавички. Всі моделі мають подібне масивне взуття. Колорит доповнень цього блоку – чорно-білий.

Опис аксесуарів та доповнень, що застосовані в блоці «Вишуканий» (IV блок). В цьому блоці також більшість моделей має декоративні пояси та рукавички. Більшість черевиків низькі, але один з жіночих образів має дуже високі чоботи до бедра. Одна модель має прикрасу для шиї зі шкіри та ланцюгів, ще в одній моделі прикраса зі смуги тканини навколо шиї.

2.9. Характерні для колекції варіанти стилістичного оформлення (зачіски та візаж)

Оскільки в темі-першоджерелі макіяж та зачіска були важливою та невід’ємною складовою образу – вони були «голосні», різючі та епатажні. Це був безумний яскравий макіяж, шалена зачіска кислотних кольорів – звісно, повторювати такі самі стилістичні прийоми в сучасній колекції було б занадто, то використовуються більш спрощені та пом’якшені форми зачісок та мінімум макіяжу, притаманні стилю оригінально.

Опис основних характеристик зачісок та макіяжу для блоку «Повсякденний» (I блок). Зачіски першого блоку представлені простими ірокезами у чоловіків, в той час як жіночі зачіски різноманітніші і включають в себе ірокези з вузликами та косами та вузлики. В цьому випадку вузлики відсилають до, популярної у панків, зачіски яку формували як короткі шипи на голові. Макіяж в блоці повсякденного одягу відсутній.

Опис основних характеристик зачісок та макіяжу для блоку «Діловий» (II блок). В другому блоці чоловічі зачіски представлені як раз цими «шипамми», а жіночі – вузликами, та ірокезом з кількома косами. Макіяж присутній тільки в жіночих образах, але природній, щоб не перевантажувати образи.

Опис основних характеристик зачісок та макіяжу для блоку «Нарядний» (III блок). Третій блок представлений ірокезами у чоловіків, деякі мають кольорові кінчики, а у жінок – вузлики, ірокез з косами, та розпущене

волосся з кольоровими кінцями. Макіяж в жіночих образах являє собою легко підфарбовані очі, а основний акцент йде на чорну губну помаду.

Опис основних характеристик зачісок та макіяжу для блоку «Повсякденний» (IV блок). В четвертому блоці чоловічі зачіски являються ірокезами, один з яких кольоровий. Жіночі зачіски різноманітніші: вузлики, лакована коротка зачіска та ірокез з косами і фарбованими кінчиками. Макіяж аналогічний третьому блоку.

2.10. Виконання моделей в матеріалі

Для виконання у матеріалі було обрано моделі 1.7; 2.4; 2.2; 1.2; 1.3., дані моделі відповідають блокам повсякденного та ділового одягу. Ці моделі максимально передають художній образ теми-першоджерела (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Моделі колекції, обрані для виконання в матеріалі

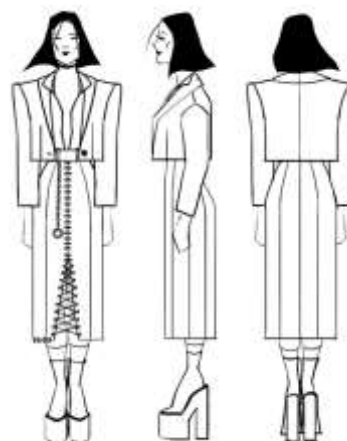
Оскільки для виконання в матеріалі обирається невелика кількість моделей, то моделі мають виглядати разом цілісно. Саме тому були обрані моделі з перших двох блоків – моделі з третього та четвертого блоків занадто контрастують за пропорційними та колористичними характеристиками.

Відповідно до того, що тип споживача являє собою молоду активну людину, то представлені моделі дозволяють широкий спектр призначення, ці

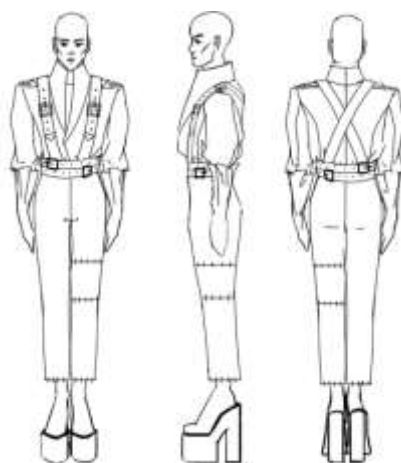
образи доречні в більшості ситуацій, з якими споживач може стикнутися у повсякденному житті.

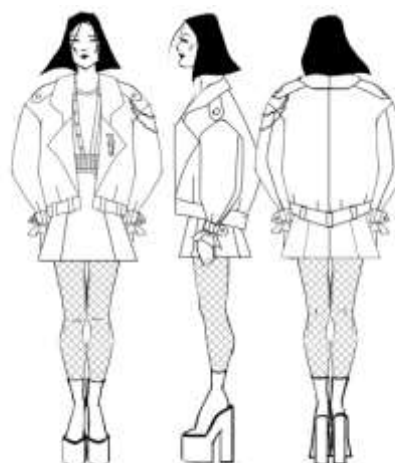
Мод. 1.7

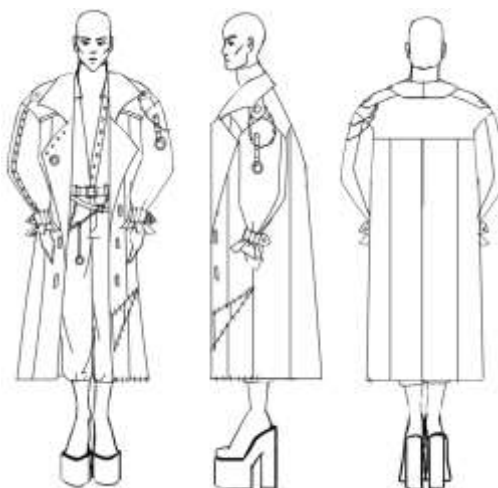
Мод.2.4

Мод.2.2

Мод.1.2

Мод.1.3

Висновки

У результаті проведеного дослідження було визначено відповідність між темою-першоджерелом та сучасними модними тенденціями. В роботі охарактеризовано образ потенційного споживача, спосіб його життя та визначено основні напрями необхідного споживачу призначення одягу.

На основі даного образу була спроектована колекція, яка б відповідала потребам споживача. Колекція визначена як перспективна, оскільки вона включає в себе риси перспективного напрямку моди та розроблена на основі циклічності повторення певних проєктних образів, що є основою сучасної системи моди.

В межах визначено проєктного образу створено концепцію та розроблено структуру колекції жіночого вбрання. Розроблено 4 блоки одягу різного призначення – від повсякденного до того, що стане при нагоді під час урочистих подій. На основі концепції визначено головні характеристики кожного блоку, такі як: композиційний принцип побудови колекції та колористика.

Окреслено декоративні особливості колекції, та визначено необхідні доповнення у вигляді аксесуарів, взуття, зачісок та макіяжу. Детально розписано асортиментний склад колекції, а також обрано та обгрунтовано 5 моделей для виконання в матеріалі, розроблено їх робочі ескізи для подальшої реалізації дизайн-проєкту.

РОЗДІЛ 3

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ

3.1. Характеристика асортименту та вибір моделі

3.1.1. Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного ряду виробів обраної моделі

Жакети зайняли одну з найважливіших позицій в гардеробі людей. Якщо раніше вони вважалися частиною офісного та строгого стилю, то зараз їх можна вводити в будь-який образ – від поєднань з вечірніми сукнями та підборами до велосипедок з кросівками. Зараз зникли всі обмеження в поєднанні елементів одягу, які можуть здатися на перший погляд несумісними, з кожним роком дизайнери все більше розширюють кордони допустимих комбінацій одягу. Жакет є одним з базових елементів одягу, тож свобода для інтерпретації може бути безмежна – від експериментів з фасонами та силуетами до матеріалів та кольорів. Шукаючи нові форми також часто звертаються до історичних джерел натхнення та переосмислюють тодішні силуети на сучасний манер.

Також зараз популярною тенденцією стало мати так званий «базовий гардероб» до якого входить невелика кількість речей, які можна по різному поєднувати між собою та доповнювати. І жоден перелік елементів такого «базового» гардеробу в статтях модних журналів не обходиться без класичного жакета, адже його можна комбінувати практично з усім.

Тенденція маскулінності посідає важливе місце останні кілька сезонів на модних подіумах і поки не збирається збавляти оберти. Маскулінні піджаки з широкою лінією плеча, натхненні епохою 1980-х років вже міцно усталилися в гардеробі сучасної модниці. Наприклад такі супермоделі як Белла Хадид, Кайа Гербер та Емілі Ратаковські, які є сучасними тренд-сеттерами завдяки своїй популярності в соціальних мережах, часто з'являються на публіці у вільних жакетах чоловічого крою. Згадуючи бренди які останні сезони тяжіють до таких жакетів «з чоловічого плеча» можна згадати Isabel Marant, Jacquemus і Givenchy (рис. 3.1):

Isabel Marant

Jacquemus

Givenchy

Рис. 3.1. Приклади подовжених моделей жакетів провідних дизайнерських брендів

На противагу маскулінним формам також дизайнерам полюбився і більш жіночий приталений фасон жакетів. Вперше жакети приталеного крою знайшли популярність у 1950-х роках і відтоді періодично повертаються в різноманітних переосмисленнях на подіуми. Наприклад, Fendi експериментували з використанням елементів корсетів для акценту на талії, а Chloe використовували широкий пояс, щоб підкреслити жіночність (рис. 3.2).

Fendi

Chloe

Рис. 3.2. Приклади подовжених моделей жакетів провідних дизайнерських брендів, з фіксованою лінією талії

Також популярністю користується достатньо незвичний вкорочений варіант жакету. Іноді їх кроють таким чином, аби здалося що взяли звичайний жакет та обрізали його. Великою перевагою такого фасону є вдале підкреслення довжини ніг. У колекціях David Koma та Alberta Ferretti бачимо як жакети такого типу можна вдало вводити у повсякденний образ, а в колекціях бренду Alexander McQueen можна знайти більш вишуканий та вечірній варіант носіння таких жакетів (рис. 3.3).

David Koma

Alberta Ferretti

Alexander McQueen

Рис. 3.3. Приклади укорочених моделей жакетів провідних дизайнерських брендів

Популярністю серед матеріалів в цілому, та піджаках і жакетах зокрема, користується шкіра. В цьому матеріалі можна знайти різні силуети, наприклад, в колекції Valentino представленні приталені та елегантні шкіряні жакети, у Khaite бачимо моделі прямого фасону, та жакети з підкресленою талією у Rejina Pyo (рис. 3.4).

Valentino

Khaite Rejina

Prada

Рис. 3.4. Приклади моделей жакетів провідних дизайнерських брендів, виготовлених зі шкіри

3.1.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі

Для виготовлення обраний прямий вкорочений жакет з коміром-шаллю.

Таблиця 3.1

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	Асортименти (вид виробу)	Жакет
2	Статеві-вікова ознака	Жіночий, молода вікова група
3	Силует	прямий
4	Покрій	Зі вшивним рукавом
5	Розмірно-повнотна ознака	164-88-92
6	Прибавка Пг	5см
7	Матеріал	Поліестер 50% Поліуретан 50%

На основі fashion-ескізу обраної моделі було розроблено технічний рисунок (рис. 3.5). Технічний рисунок необхідний для коректного конструювання та моделювання виробу.

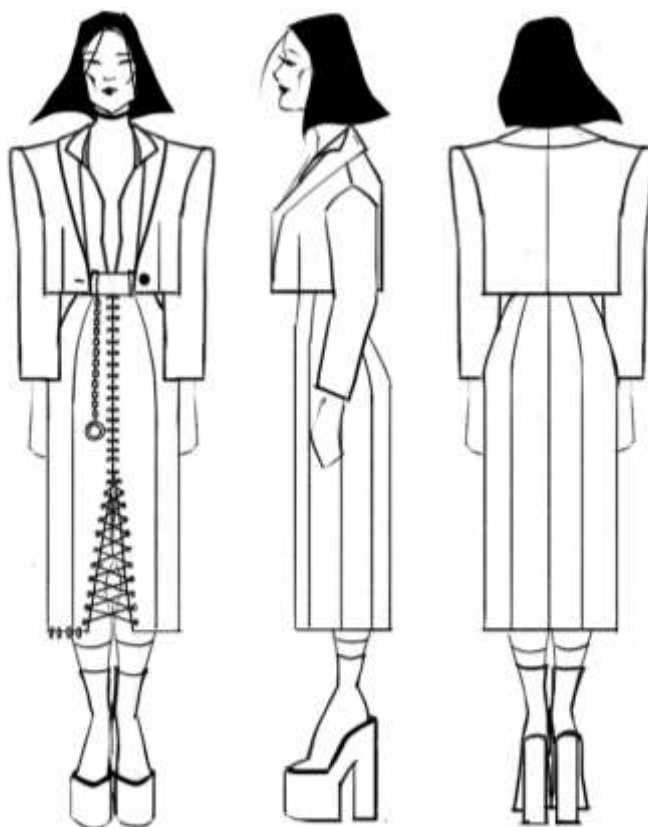

Рис. 3.5. Технічний рисунок виробу. Вид спереду, збоку та ззаду

3.1.3. Характеристика конструкції моделі

Жакет для ділового та повсякденного носіння у весняно-осінній та зимовий період, призначений для молодих жінок різних типових розмірно-ростових груп.

Жакет виконаний зі штучної шкіри, прямого силуету, вкорочений до лінії талії. Лінія плеча пряма, злегка розширена.

Конструктивно форма жакета вирішена за допомогою середнього шва спинки, бокових швів та виточок пілочки. V-подібна пройма створює вектори, які направляють погляд на плечі, що візуально розширює лінію плечей та додає маскулінності.

Рукав довгий, вшивний, середнього обсягу, прямий і трубоподібний за формою. Лінія плеча злегка піднятий завдяки підплічникам. Комір- шаль. Застібка однобортна, на один гудзик.

3.1.3.1. Обґрунтування вибору методу отримання базової конструкції виробу

Для виготовлення виробу в матеріалі було обрано розрахунково-графічний метод отримання конструкції побудови базової конструкції жакету з подальшим моделюванням для отримання необхідної форми. Перевагою даного метода є те, що конструкція жакету мало відрізняється від базової, тому саме на ній легко проводити необхідні моделювання. Зконструйовані лекала базової конструкції переводяться на кальку для моделювання. Після проведених маніпуляцій викрійка переводиться на чистову кальку із переносом усіх позначок: нитка основи, місця посадки, контрольні точки, розмітка петель та гудзиків, тощо.

3.1.3.2. Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми

Для отримання первинної форми жакета застосоване конструктивне моделювання 1-го виду (рис. 3.6, 3.7):

- Видалення виточок по талії
- Перенесення плечової виточки
- Вкорочення довжини

На наступному етапі був оформлений комір-шаль, а також змодельовані відповідні деталі підборта та обшивки горловини спинки. Далі були визначені лекала для підкладки.

Рукав вшивний, збігається з базовою побудовою.

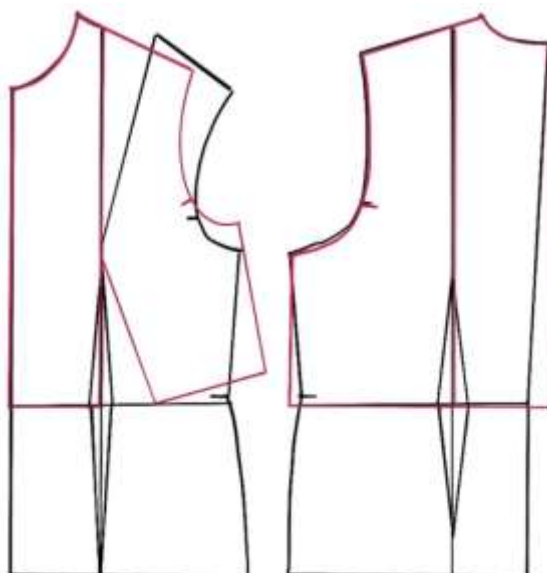

Рис. 3.6. Схематичне зображення моделювання жакету

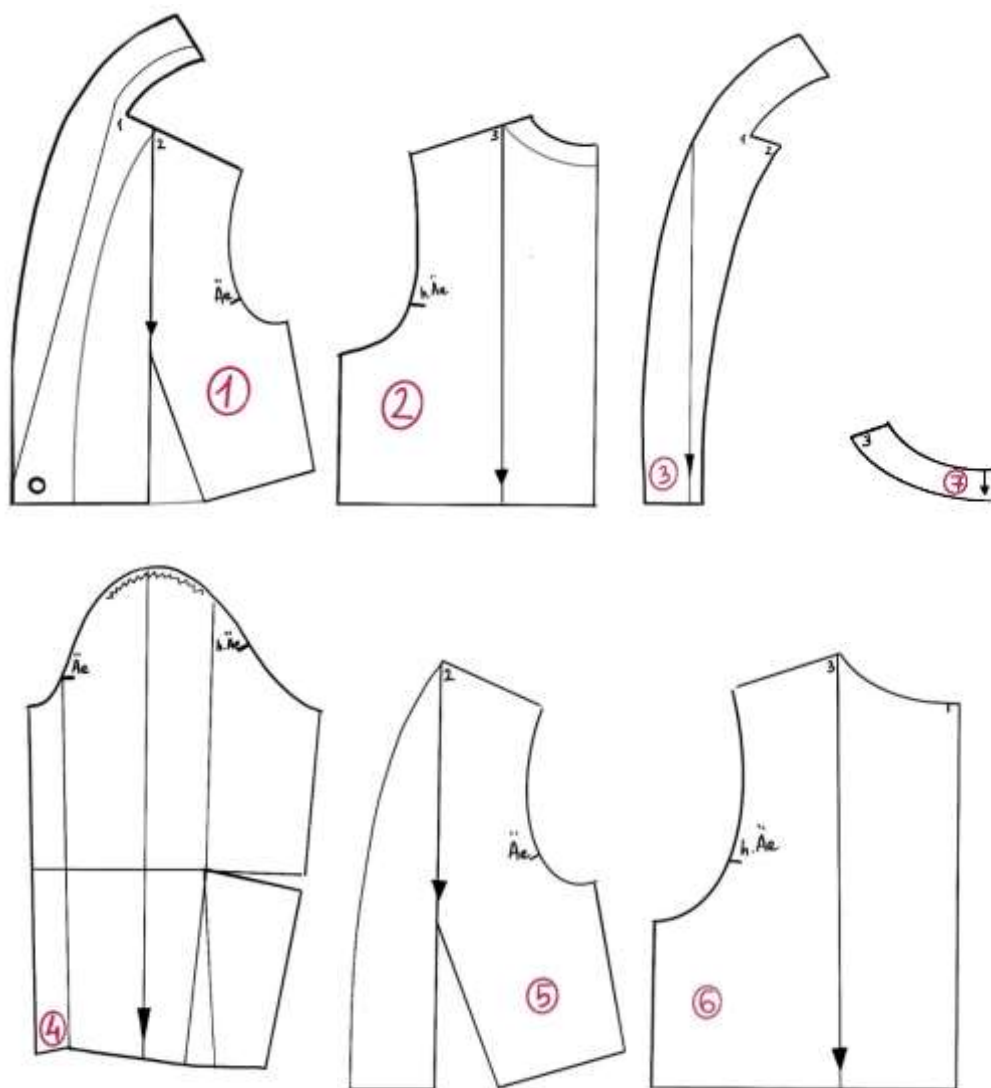

Рис.3.7. Схематичне зображення готових лекал жакету

3.1.3.3. Специфікація деталей

Таблиця 3.2

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	Пілочка	1	2
2	Спинка	1	2
3	Підборт	1	2
4	Рукав	1	4
5	Пілочка підкладки	1	2
6	Спинка підкладки	1	2
7	Обшивка горловини спинки	1	1

3.2. Вибір матеріалів

3.2.1. Характеристика матеріалів виробу

Для жакету використовується екошкіра, яка імітує натуральну шкіру.

Штучна шкіра, виготовлена з якісної сировини з застосуванням сучасних технологій на вигляд нічим не відрізняється від натуральної. В якості основи при виготовленні штучної шкіри використовується тканина, а на верх йде поліуретан, який не є токсичним матеріалом і вважається безпечним для здоров'я. Штучна шкіра з мікропористої структурою, отримана без поліхлорвінілу, а із застосуванням поліуретану, називається еко шкірою. Цей вид штучної шкіри є екологічним і підходить для виготовлення одягу.

Трикотажна основа, покрита полімером, відмінно імітує натуральну шкіру. М'яка і пластична, з високими експлуатаційними характеристиками, екошкіра добре драпірується, легко набуває і тримає форму, міцна, стійка до стирання і всякого роду вигинів і різних температурних режимів. Широко застосовується для виготовлення курток, пальто, жакетів, піджаків, плащів, головних уборів. Вироби зі штучної шкіри естетичні на зовнішній вигляд, комфортні в носінні, доступні і практичні. Штучна шкіра – більш доступна заміна натуральної шкіри.

При цьому, якісна екошкіра іноді виглядає навіть більш привабливо, ніж натуральний аналог. Унікальні способи тиснення дозволяють повністю імітувати натуральну шкіру і задовольнити навіть найвишуканіші запити споживача. При цьому, штучна шкіра відрізняється високою еластичністю і м'якістю, не має неприємного запаху, не викликає алергічних реакцій.

Штучна шкіра, виготовлена за сучасними технологіями, має високу зносостійкість, комфортність в експлуатації, що дозволяє з успіхом використовувати її навіть для пальто і курток.

Штучна шкіра поділяється на різновиди залежно від використання полімерних композицій сировини:

1. PU (поліуретан). Цей матеріал складається з трьох шарів. Перший виробляється з бавовни. Другий складається з натуральної шкіри (в більшості випадків використовуються полотна низької якості). Третій - доброякісний поліуретан. PU шкіра морозостійка, м'яка, гігієнічна, зносостійка. Добре пропускає повітря, але при цьому відштовхує вологу.
2. MF (мікрофібра). Цей матеріал складається з тонких поліестерових або поліамідних волокон. Завдяки їм цей вид м'який і міцний, але в той же час гнучкий і легкий. А ще стійкий до вицвітання. Шкіра з MF володіє хорошими вологовідштовхувальними властивостями, не виробляє неприємних запахів.
3. Екошкіра. У цього виду всього два шари - синтетичне полотно і бавовняна тканина. Екошкіра має гіпоалергенні властивості, завдяки відсутності в складі ПВХ.
4. PVC (ПВХ шкіра). Цей різновид штучної шкіри виробляється з полівінілхлориду (вініл). У матеріал додають синтетичні нитки для більшої еластичності. Шкіра PVC важка і довговічна. Вона стійка до сонячного світла, цвілі і за нею просто доглядати.

Основна перевага шкірозамінника перед натуральним полотном в тому, що у штучного матеріалу великий вибір кольорів і малюнків. Крім того, штучна шкіра не викликає алергію; м'якше натуральної; є дихаючим матеріалом;

зносостійка, міцна; не має запаху; морозо- і вологостійка. До того ж при виробництві штучної шкіри немає необхідності в шкірі тварин.

Незважаючи на перераховані вище плюси, у шкірозамінника є і негативні характеристики:

- штучна шкіра вбирає воду;
- вона легко спалахує;
- на згинах матеріал може потріскатися.

Особливості догляду. Найпростіше, звичайно, віддати куртку в хімчистку. Пральної машинки варто по максимуму уникати. Якщо з'явилася пляма, треба якомога швидше її вивести неагресивними хімічними засобами.

Таблиця 3.3

Структурні параметри текстильних матеріалів

№	Призначення	Оформлення поверхні	Переплетення ниток	Волокнистий склад, %	Ширина, см
1	Виготовлення верху одягу	Гладко-фарбована	Нетканый матеріал	Поліестер 50% Поліуретан 50%	140
2	Виготовлення підкладки виробу	Гладко-фарбована	Саржеве	Поліестер 100%	150

Згідно ДСТУ 2122-93 «Матеріали для одягу. Символи та вимоги для одягу», на етикетці, яка пришивається до лівого бокового шва з виворотної сторони швейного виробу необхідно позначити:

- волокнистий склад тканини верху та підкладки швейного виробу,
- можливість прання,
- можливість вибілювання,
- можливості прасування и пресування під дією тепла, спосіб відновлення форми та зовнішнього вигляду за допомогою відповідного приладу,
- сушіння після прання в апараті або іншим відповідним способом.

3.2.2. Символи та вимоги догляду за одягом

Для збереження початкової форми, кольору та пластики жакету в експлуатації потрібно дотримуватись певних правил.

Очищення. Неприпустимо прати вироби зі штучної шкіри в пральній машинці. Прання руками рекомендовано проводити не часто, за крайньої необхідності. Для прання руками потрібно заміряти температуру води - вона не повинна перевищувати 30 градусів. Як миючу основу, краще вибирати рідкі миючі засоби з м'яким впливом. Матеріал при пранні терти не потрібно - це може привести до механічного пошкодження і утворення тріщин. Найкращим варіантом є очищення виробу легкими рухами губкою.

Таблиця 3.4

Символи та вимоги догляду на етикетці жіночої сукні

Символи	Значення
Поліестер 50% Поліуретан 50%	Волокнистий склад тканини
	Ручне прання
	Машинна сушка заборонена
	Сушити виріб необхідно в тіні
	Прасування заборонено
	Виріб не підлягає відбілюванню

Сушка. Ні в якому разі неможна сушити виріб зі штучної шкіри за допомогою праски і опалювальних приладів. Пересихання матеріалу призводить до утворення тріщин і, як наслідок, осипання шкіряного покриття. Також, не рекомендується залишати вироби сохнути під прямими сонячними променями, це зіпсує шкіру. Оптимальним варіантом висушити виріб зі штучної шкіри після прання або потрапляння під дощ - насухо витерти рушником;

Зберігання. Верхній одяг, штани і спідниці зі штучної шкіри рекомендується зберігати в темному, провітрюваному місці. Це дозволить зберегти виріб від температурних перепадів, які сприяють руйнуванню штучного матеріалу. Оптимальний варіант - придбати тканинні чохла і помістити всередину вироби. Таким чином одяг буде захищений від тертя з сусідніми речами.

3.2.3. Характеристика ниток і фурнітури

Для забезпечення комфорту при носінні, легкості при одяганні та зніманні швейного виробу та створенню класичного дизайну пропонується наступні скріплюючі матеріали та фурнітура.

Таблиця 3.5

Характеристика ниток і фурнітури

Назва	Призначення	Характеристика
Армована нитка №40 Нитки фірми Nitex, 100% поліестер	Для зшивання деталей виробу та прокладання оздоблювальних строчок	Комплексні синтетичні нитки, мають високу міцність, розтяжність, (подовження), стійкі до стирання, дії хімікатів, в тон тканини верху
Плечові накладки 10мм	Для створення додаткового обсягу в плечах, та більш чіткої лінії плечей	Паралонові підплічники втачні
Гудзик	Для застібання виробу	Металевий гудзик

3.3. Вибір раціональної технології обробки швейного виробу

3.3.1. Режим виконання ниткових з'єднань

З урахуванням конструкції жакету і властивостей тканин рекомендуються режими виконання ниткових з'єднань, які наведені в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Назва шва або операції	Місце використання	Назва стібка	Код стібка	Рекомендовані режими обробки			Код шва	Умовне зображення шва
				Тип та № голки	Номер нитки	Кільк. стібків в 1 см		
Зшив-ний	Виточки	Двонитковий однолінійний прямий човниковий	301	130/705 H LL 80/12 Schme tz	40	4	1.01.01	
Розстроч-ний	Шви пілочки, спинки, рукавів, вшивання рукавів у пройму, зшивання основної тканини та підкладки	Двонитковий однолінійний прямий човниковий	301	130/705 H LL 80/12 Schme tz	40	4	4.03.03	
Настроч-ний	Пришивання обшивки горловини спинки, з'єднання основної тканини з підкладкою по нижньому зрізу та по низу рукавів	Двонитковий однолінійний прямий човниковий	301	130/705 H LL 80/12 Schme tz	40	4	2.02.03	
Обшив-ний в кант	Пришивання підбортів	Двонитковий однолінійний прямий човниковий	301	130/705 H LL 80/12 Schme tz	40	4	1.09.05	
Зшивний з розпра-суванням	Бічні шви підкладки	Двонитковий однолінійний прямий човниковий	301	130/705 H LL 80/12 Schme tz	40	4	1.01.01	

Клейові з'єднання не виконуються, оскільки до матеріалу виробу не можна застосовувати праску.

3.3.2. Режим волого-теплової обробки (ВТО)

У відповідності з властивостями запропонованих для виготовлення жакету матеріалів, підбираємо раціональні режими виконання ВТО (табл.3.8).

ВТО застосовується тільки до підкладкової тканини.

Таблиця 3.8

Режим волого-теплової обробки

Технологічна операція	Місце використання	Обладнання	Технолонічні режими	
			Темпе - ратура, С	Вологість, %
Розпрасування	Бічні шви підкладки	Праска з парогенератором SV6131E0 фірми Tefal	150	30-40

3.3.3. Обґрунтування та вибір обладнання

Методи обробки швейних виробів завжди залежать від тканини, з якої пропонується виготовлення одягу, можливостей швейного обладнання та засобів малої механізації.

Обираючи раціональні методи обробки виробу, були використані рекомендації літературних джерел та дані передових швейних підприємств.

Таблиця 3.9

Технічні характеристики швейних машин загального та спеціального призначення

Клас, країна виробник, торгова марка	Технологічне призначення	Максимальна швидкість шиття, (об/хв.)	Тип стібка	Максимальна довжина стібка, мм	Додаткові відомості
Швейна машинка Janome Skyline S5, країна виробник – Японія	З'єднання деталей, прокладання оздоблювальних строчок	1000	човниковий	5	Потужність- 50Вт Вага – 10,8кг /15,6кг

Таблиця 3.10

Технічна характеристика обладнання для ВТО

Клас, країна-виробник, торгова марка	Технологічне призначення	Додаткові відомості
Праска з парогенератором Tefal SV6131E0 Країна-виробник: Франція	ВТО підкладки	Потужність – 2600Вт Паровий удар – 350г/хв Постійна пара – 120г/хв Довжина кабелю – 1,6м Підшва – кераміка Об'єм ємності для води – 1700мл

3.3.4. Складання технологічної послідовності обробки

Технологічна послідовність обробки жакету розроблена з урахуванням технологічних властивостей екошкіри, особливостей сучасних методів виготовлення швейних виробів, запропонованого швейного обладнання та обладнання ВТО. Технологічна послідовність представлена у вигляді технічного малюнку з необхідними перерізами вузлів (рис.3.8).

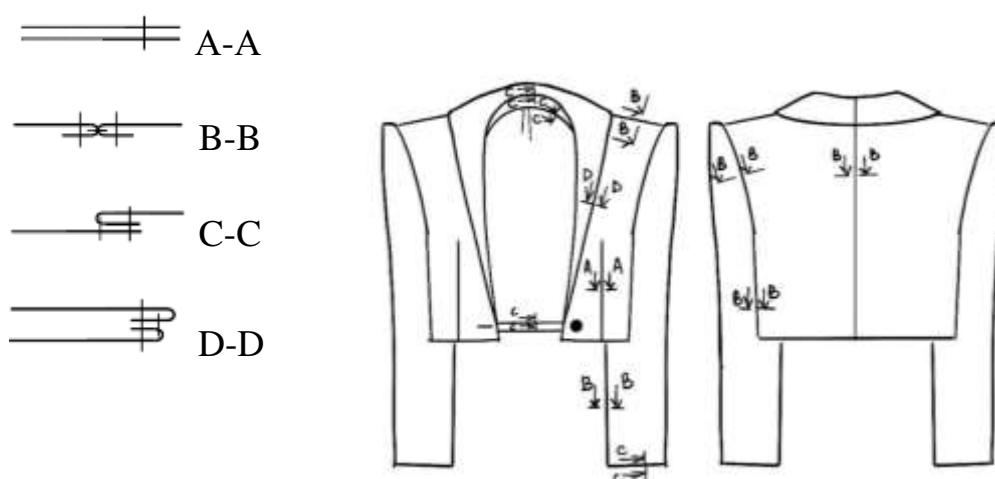

Рис. 3.8 Технічний рисунок жакета з перерізами основних швів

Таблиця 3.11
Схема технологічного процесу виготовлення жакету

Висновки

В ході виконання роботи був проведений аналіз сучасних тенденцій моди в асортиментній групі жіночих жакетів. Був описаний зовнішній вигляд та вивчена конструкція моделі. Були вибрані сучасні матеріали основної тканини, відповідні їм нитки, фурнітура, визначені параметри ниткових з'єднань.

Згідно державного стандарту, були розроблені рекомендації по догляду за жакетом з екошкіри з урахуванням особливостей використаних матеріалів.

Було вибрано раціональну технологію обробки жакету – визначені чинники, які впливають на вибір, запропоноване швейне і ВТО обладнання для виготовлення виробу.

Технологічну послідовність обробки та виготовлення даного виробу було представлено графічно у вигляді схеми та технічного малюнку з необхідними перерізами вузлів.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Для написання бакалаврської роботи та розробки сучасної колекції молодіжного одягу, темою-першоджерелом було обрано стиль субкультури панків 1970х-1980х років. Актуальність теми обумовлена зростаючим рівнем популярності та цитування елементів цієї стилістики в останні кілька років.

В першому розділі було проведено аналіз різноманітних візуальних та літературних джерел. В результаті даного аналізу було виявлено визначальні характеристики візуального стилю панків 1980-х років – силует, пропорції, колористичні та композиційні особливості, а також визначено принципи використання аксесуарів.

В розділі «Проектний» описаний процес створення колекції молодіжного одягу. Визначено, які риси теми-першоджерела було б доцільно використати при проектуванні сучасної колекції, а яких позбутися. Створено портрет потенційного споживача з його потребами та вподобаннями. На основі проведеного аналізу розроблено колекцію, що складається з 4 блоків – «Повсякденний», «Діловий», «Нарядний» та «Вишуканий», що складаються з різноманітних ансамблів і задовольняють більшість потреб потенційного споживача. Колекцію загалом можна поділити на дві великі частини, які мають відмінності у стилістиці – «Повсякденний» та «Діловий» блоки мають меншу кольорову виразність, та меншу кількість деталізації, як елементів одягу так і аксесуарів. Натомість блоки «Нарядний» та «Вишуканий» характеризуються більш активною кольоровою палітрою та являються більш декорованими, що пов'язано з їх призначенням.

Також у другому розділі детально описано кожен модель колекції та запропоновані відповідні зачіски, взуття та аксесуари. Розроблено технічні малюнки п'яти моделей для виконання в матеріалі.

В третьому розділі під назвою «Реалізація дизайн-проєкту» проведено дослідження сучасних модних тенденцій в асортиментній групі жіночих жакетів. Описано зовнішній вигляд та конструктивні особливості обраної моделі. За допомогою моделювання було отримано необхідні лекала. Обрано матеріали для виконання виробу та обґрунтовано доцільність їх використання, відповідно до цього визначено особливості догляду за виробом. Оформлена раціональна технологія обробки швейного виробу з вибором відповідного обладнання. Визначено послідовність технологічного процесу виготовлення жакету.

Зрештою було створено колекцію молодіжного одягу, яка відповідає меті та завданню дипломної бакалаврської роботи та поєднує характерні риси візуального стилю панків 1980-х років у спосіб, який відповідає сучасним модним тенденціям.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bruce J. Schulman, How the biggest yuppie of the 1980s became the white working class's president., The Washington Post., 2019, 218p.
2. Burak Güneralp, Meredith Reba, Billy U Hales, Elizabeth A Wentz, Karen C Seto., Trends in urban land expansion, density, and land transitions from 1970 to 2010: a global synthesis., Environmental Research Letters., 2020, 361p.
3. Corey Sandler., IBM: Colossus of Armonk., Creative Computing., 1984, 143p.
4. Craig Bromberg., The Wicked Ways of Malcolm McLaren., 1989, 330p
5. Eric Wilson., Nolan Miller, Designer of Dynasty Power Looks, Is Dead at 79., The New York Times., 2012, 240p.
6. Howard Zinn., A People's History of the United States, 2009, 729 p.
7. Jon Savage, William Gibson, Gee Vaucher , Linder Sterling., Punk: An Aesthetic., 2012, 352p.
8. Kirk Honeycutt., John Hughes: A Life in Film: The Genius Behind Ferris Bueller, The Breakfast Club, Home Alone, and More., 2015, 224 p.
9. Mary Elizabeth (Marliz) Norton., How To Look Punk!.1977, 315p.
- 10.Nina Hyde., Jean-Paul Gaultier. interview, The Washington poste., 1984, 186p.
- 11.Paul Gorman., LOOK, THE : Adventures in Rock and Pop Fashion., 2006, 224p.
- 12.Paul Gorman., The life & time of Malcolm McLaren., 2020, 303p.
- 13.Rick Poynor., The Art of Punk and the Punk Aesthetic., Design Observer, 2016, 176p.
- 14.Rojek, Chris. Pop Music, Pop Culture., 2011, 216p.
- 15.Roy Shuker., Popular Music: The Key Concepts., 2017, 380 p.
- 16.Russ Bestley, Alex Ogg., The Art of Punk: The Illustrated History of Punk Rock Design., 2012, 224p.
- 17.Schemering, Christopher., The Soap Opera Encyclopedia., 1985, 358p.
- 18.Simon Reynolds., Rip It Up and Start Again: Postpunk 1978–1984., 2005, 577p.

19. Stephen Holden., J. R. Ewing Shot Down Communism in Estonia., The New York Times., 2012, 354p.
20. Steve Graves., New Wave Music., St. James Encyclopedia of Popular Culture., 2000, 451p.
21. Steven Wells., Why Americans don't get glam rock., The Guardian., 2008, 346p.
22. Tom Larson., History of Rock and Roll., 2004, 308p.
23. ДСТУ 2122-93 Матеріали для одягу. Символи та вимоги догляду.
24. Сборник Ателье - 2001. М. Мюллер и сын. Техника кроя. 168с.
25. Электронный ресурс. MTV changed the music industry on August 1, 1981., 1998 URL: <http://edition.cnn.com/SHOWBIZ/Music/9807/31/encore.mtv/index> (дата звернення: 25.03.2022)
26. Электронный ресурс. Sussannah Gora., Why john Huges still matters, 2010. URL: <http://www.mtv.com/news/1633289/why-john-hughes-still-matters/> (дата звернення: 11.04.2021)
27. Электронный ресурс. URL: The Conceptual Chic collection <http://www.zandrarhodes.ucreative.ac.uk/2013/02/the-conceptual-chic-collection.html> (дата звернення: 26.09.2021)
28. Электронный ресурс. The Visual Art of Punk Rock URL: <https://beat.com.au/the-visual-art-of-punk-rock/> (дата звернення: 12.12.2021)
29. Электронный ресурс. URL: <https://blog.viviennewestwood.com/the-story-so-far/> (дата звернення: 19.11.2021)
30. Электронный ресурс. Marshall Brain URL: <https://electronics.howstuffworks.com/gadgets/other-gadgets/80s-tech.htm> (дата звернення: 13.05.2022)
31. Электронный ресурс. Daniel Knight ., 1984: The First Macs., 1984 URL: <https://lowendmac.com/1984/1984-the-first-macs/> (дата звернення: 11.01.2022)
32. Электронный ресурс. Victoria Pearson., How punk has influenced the couture of Jea-Paul Gaultier., 2019 URL: <https://madeinshoreditch.co.uk/2019/08/07/how-punk-has-influenced-the-couture-of-jean-paul-gaultier/> (дата звернення: 15.06.2021)

33. Электронный ресурс. Rip It to Shreds: A History of Punk and Style URL: <https://pitchfork.com/features/from-our-partners/9943-rip-it-to-shreds-a-history-of-punk-and-style/> (дата звернения: 17.10.2021)
34. Электронный ресурс. Derrick Story, From Darkroom to Desktop - How Photoshop Came to Light., 2000 URL: <https://web.archive.org/web/200706261822/>, http://www.storyphoto.com/multimedia/multimedia_photoshop.html (дата звернения: 03.12.2021)
35. Электронный ресурс. Stephen Thomas Erlewine., British Alternative Rock URL: <https://web.archive.org/web/20101028135054/>, <http://www.allmusic.com/explore/essay/british-alternative-rock-t579> (дата звернения: 18.10.2021)
36. Электронный ресурс. Birth of an Icon., 2007 URL: <https://web.archive.org/web/2071303/>, http://www.instyle.com/instyle/parties/party/0,,20053852_20083005,00.html (дата звернения: 12.11.2021)
37. Электронный ресурс. Heavy Metal URL: <https://www.allmusic.com/subgenre/heavy-metal-ma0000002721> (дата звернения: 14.11.2021)
38. Электронный ресурс. Malcolm McLaren: The Definitive Punk Visionary URL: <https://www.anothermag.com/fashion-beauty/3216/malcolm-mclaren-the-definitive-punk-visionary> (дата звернения: 11.04.2022)
39. Электронный ресурс. Glam Rock URL: <https://www.britannica.com/art/glam-rock> (дата звернения: 16.02.2022)
40. Электронный ресурс. Adobe Photoshop URL: <https://www.britannica.com/technology/Adobe-Photoshop> (дата звернения: 28.12.2021)
41. Электронный ресурс. Shaun Pugin., The Evolution Of Photoshop: 25 Years In The Making URL: <https://www.fastprint.co.uk/blog/the-evolution-of-photoshop-25-years-in-the-making.html> (дата звернения: 14.02.2022)
42. Электронный ресурс. Tim Dirks., The History of Film The 1980s URL: <https://www.filmsite.org/80sintro.html> (дата звернения: 08. 10.2021)

43. Электронный ресурс. 14 groundbreaking movies that took special effects to new levels URL: <https://www.insider.com/most-groundbreaking-cgi-movies-ever-created-2020-1> (дата звернення: 19.12.2021)
44. Электронный ресурс. Chloe Veltman., As 'Dynasty' Turns 40, Reflecting on Soap's LGBTQ+ Legacy at Peninsula Estate Where Early Episodes Were Shot URL: <https://www.kqed.org/news/11877915/as-dynasty-turns-40-reflecting-on-soaps-lgbtq-legacy-at-peninsula-estate-where-early-episodes-were-shot> (дата звернення: 16.04.2022)
45. Электронный ресурс. Vivienne Westwood (born 1941) and the Postmodern Legacy of Punk Style URL: https://www.metmuseum.org/toah/hd/vivw/hd_vivw.htm (дата звернення: 10.03.2022)
46. Электронный ресурс. CITIZINE Interview with the Circle Jerks' Keith Morris (Black Flag, Diabetes)". Citizinemag.com. 17 February 2003 URL: https://web.archive.org/web/20111006082011/http://www.citizinemag.com/music/music-0303_kmorris.htm (дата звернення: 04.04.2022)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ
факультет дизайну
_____ мистецтва та дизайну костюма _____

Ілюстративний матеріал
до дипломної бакалаврської роботи

зі спеціальності 022 Дизайн
освітньої програми Дизайн (за видами), спеціалізація 022.02 Дизайн одягу (взуття)

на тему: Розробка колекції молодіжного одягу з
трансформацією образно-проектних характеристик
субкультури панків 1970х-1980х років

Студента групи БДк2-18 Карпенко Юлії Вікторівни
Науковий керівник д.мист., проф. Чупріна Наталія Владиславівна

Київ 2022

Ілюстративний матеріал до розділу 1 «Аналітичний»

Рис.А.1 Персональний комп'ютер
Apple Macintosh

Рис.А.2 Портативний касетний плеєр
Sony Walkman TPS-L2

Рис.А.3 Початковий екран Photoshop
1.0

Рис.А.4 Обкладинка синглу «Good
save the Queen» гурту Sex Pistols,
створений художником Дж. Рідом

Рис.А.5 Логотип гурту
«Black Flag» створений
художником Р. Петтібоном

Рис.А.6 Роботи художника В. Сміта

Рис.А.7 Роботи художниці Дж. Каунті

Рис.А.8 Роботи фотографині
М. Резнік

Рис.А.9 Спосіб використання тартану
у панк-образах

Рис.А.10 Приклади використання
булавок та ланцюгів в якості
аксесуарів

Рис.А.11 Образ панка
1970-1980-х років

Рис.А.12 Приклад використання
чоботів Dr Martens

Рис.А.13 Приклади використання булавок та ланцюгів в якості аксесуарів

Рис.А.14 Приклад саморобного аксесуару

Рис.А.15 Стиль одягу прихильників хардкор-сцени

Рис.А.16 Девід Бові в образі Зіггі Стардаста

Рис.А.17 Хеві-метал гурт «Judas Priest» і їх стиль одягу

Рис.А.18 Малкольм Макларен та Вів'єн Вествуд

Рис.А.19 Бутик, яким керували М. Макларен та В. Вествуд

Рис.А.20 Один з відомих дизайнів М. Макларена та В. Вествуд – штани-бандаж, з асортименту їх перейменованого бутика «Seditionaries: Clothes for Heroes»

Рис.А.21 Графічно оздоблені футболки з Seditionaries

Рис.А.22 Приклад штанів-бандажу

Рис.А.23 Моделі з першої спільної колекції В.Вествуд та М. Макларена «Pirate»

Рис.А.24 Сучасні корсет та кринолін у виконанні В. Вествуд

Рис.А.25 Моделі з колекції «Conceptual Chic»
дизайнерки З. Роудс

Рис.А.26 Чоловічі спідниці від
дизайнера Ж.-П. Готьє

Рис. А.27 Образ з колекції 1986 року
Ж.-П. Готьє

Рис.А.28 Образ з колекції 1986 року
Ж.-П. Готьє

УДК 7.011:687.016

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ТА ПРОЄКТНОГО ОБРАЗУ КОЛЕКЦІЇ КОСТЮМА

ЧУПРИНА Наталія¹, КАРПЕНКО Юлія⁴, КОЛОСНІЧЕНКО Олена⁵

1, 2, 3 Київський національний університет технологій та дизайну
chouprina@ukr.net

Проаналізовано культурні передумови розвитку дизайну у 80-х роках ХХ століття. Визначено причини піднесення контркультурних течій. Окреслено загальний стан поп-культури досліджуваного періоду. Проведено системно-структурний аналіз розвитку дизайну в субкультурному середовищі панків 80-х років ХХ століття. Розроблено комплексний дизайн-проект візуалізації образу перспективної колекції костюма на основі аналізу напрямку розвитку дизайну періоду 1980-1990 рр.

Ключові слова: субкультура, проєктний образ, панк-мода, концепція колекції, формоутворення колекції, авторська колекція.

ВСТУП

Восьма декада ХХ століття була сповнена низкою непростих подій – від появи космічних шатлів та персональних комп'ютерів до війни в Афганістані та падіння Берлінського муру. Урбанізація також стала однією з причин, чому 80-ті сильно змінили світ. Надихаючись резонансними світовими подіями, режисери, композитори та письменники розвивали поп-культуру: телебачення пропонувало нові види ентертейнменту, відео-ігрові приставки ставали доступними та з'являлися у будинках простих людей, а у музичних чартах суперничали представники евро-попу та пост-панку [1].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є визначення принципів розробки актуального проєктного образу в дизайні костюма на основі характеристики основних субкультурних характеристик певного періоду моди.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Мода стала для панків способом донести свій меседж до суспільства, візуально висловивши свій протест та індивідуалістичний характер. Панки 1980-х носили одяг, який виділяв їх, відрізняв від інших, бунтуючи проти обмежень, які суспільство продовжувало продукувати. Виглядати інакше у світі, де всі прагнули бути однаковими, означало, що панки могли визначати себе як індивідів і нонконформістів. Панк-мода 1980-х була одним із найбільш шокуючих молодіжних рухів, які коли-небудь бачив світ [2]. Зрештою, вони створили власну модну тенденцію 1980-х, яку багато хто й до сьогодні намагається наслідувати. Цей стиль зароджувався як ручна робота кожної окремої людини, але згодом став невід'ємною частиною робіт деяких модельєрів, таких як Вів'єн Вествуд і Малкольм Макларен, лідерів моди епохи панку [3].

При формуванні концепції авторської колекції стильовий напрям було визначено як панк-шик та глем, на підставі того, що це більш легка і більш доступна естетику для розуміння суспільством споживання. На стилістику «чистого» панку, навіть підігнаного під сучасні модні тенденції не буде такого попиту, навіть серед прихильників відповідних музичних жанрів.

Стиль одягу субкультури панків був дуже різноманітний, оскільки його суть полягала в самовираженні, тож важко визначити загальну форму костюма, притаманну даному субкультурному напрямку, тож розробляючи провідні форми увага також була приділена психологічному навантаженню певних форм. Переважаючою формою визначено трикутник, оскільки він виражає динаміку та агресію, також в формоутворенні моделей незначною мірою було застосовано прямокутник, як символ суворості.

При перегляді та аналізі архівних фотографій 1980-х років стає зрозумілим, що абсолютно домінуючим кольором, який використовували в своїх образах панки, був чорний. Також часто зустрічається червоний – як в одязі так і в зачісках. Інші кольори в основному використовуються лише як яскраві акценти, а не як основна складова кольорової гами образу [4].

Чорний колір, безперечно, завжди в моді, бо це класика, але визначаючи колористичну гаму, яка буде відповідати сучасним тенденціям, було вирішено відійти від явної переваги чорного над іншими кольорами і зробити його акцентним, а натомість ввести градації сірого.

Також було вирішено зробити одним з основних кольорів білий, щоб додати певної вишуканості, та червоний – щоб підкреслити екстравагантність образу та його варіативні рішення. Але поєднання чорний-білий-червоний є доволі тривіальною тенденцією в сучасному дизайні та не дуже вражаючою, тому в даній концепції впроваджено ще кілька кольорів та відтінків, які б зробили гаму ширшою та більш придатною для використання при розробці костюма різного призначення. Колекція поділена на дві великі групи, в одній з яких основними кольорами є теплі червоно-теракотові та жовто-грячі відтінки; і холодні червоні та рожеві в іншій (рис. 1).

Рис. 1. Колористична гама авторської колекції костюма, розробленої на основі адаптації образно-проектних характеристик панк-культури

Поширеним орнаментом в панк-рок культурі 1980-х був тартан і саме він став провідним орнаментом в колекції, який присутній в різних варіаціях в більшості образів. Панки рясно декорували свій одяг різноманітними металевими елементами, на кшталт шипів, булавок ланцюгів тощо, та робили це доволі хаотично. В колекції сучасного образного костюма подібні елементи можна застосовувати, але в менш агресивній формі, наприклад замінити прості англійські булавки на декоративні, вироблені зі срібла та прикрасити їх дорогоцінним камінням, якщо це якийсь вечірній образ.

Для даного проєктного образу першочерговим матеріалом є шкіра та шотландка з тартаном, адже частим явищем панк-культури були тартанові кілти та штани. Для виконання тартану можна використати як більш класичне для нього поєднання чорного та червоного і зробити його нюансним в градаціях сірого. Також актуальним рішенням було б поєднання в костюмі двох видів тартану – зі світліших сірих кольорів і з темнішими. Також можна використати тонкий трикотаж, адже з нього можна виконати цікаві рвані і діряві фактури, що додатково буде підтримувати настрій колекції.

Принцип формоутворення колекції, та видозміна її геометричних символів та особливостей пропорційності та членування силуетних форм від блоку до блоку, із коротким описом геометричних символів та членувань форми кожного блоку, у порівнянні з попереднім, представлено на рис 2.

Рис. 2. Схема формоутворення та пропорціонування авторської колекції костюма, розробленої на основі адаптації образно-проектних характеристик панк-культури

Рис. 3. Проектно-композиційне рішення аксесуарів як образних акцентів авторської колекції

Для декоративних елементів костюма було обрано срібні ланцюги та булавки, які можна оздобити додатковими срібними елементами, щоб додати

урочистості. Також замість характерних субкультури-першоджерелу шипів можна пропонуються невеликі об'ємні срібні елементи. Взяття доцільно обрати масивне. Ще одним доповненням до образу є шкіряні та лаковані перчатки з декоративними елементами у вигляді ланцюгів, булавок тощо (рис. 3).

ВИСНОВКИ

Проектний образ сучасної моди, розроблений на основі характеристик панк-культури, потребує певної адаптації, для того щоб був затребуваний серед широких верств споживачів [5]. На основі дослідження дизайн-діяльності провідних дизайнерських брендів 1980-х років було визначено основні властивості, що відрізняють втілення панк-образу при розробці авторських та перспективних колекцій одягу. Висновки дослідження було покладено в основу формування концепції авторської колекції для молоді початку XXI століття. В представленій дизайн-розробці визначено принципи адаптації формоутворення, колористики та композиційного рішення аксесуарів та доповнень до сучасних тенденцій моди та специфіки сприйняття модних образів 1980-х років молоддю 2020-х років (через два покоління широких верств споживачів).

ЛІТЕРАТУРА

1. McKendrick N., Brewer J., Plumb J.-H. The Birth of a Consumer Society. London : Europa, 1982. 345 p.
2. Которн Н. История моды в XX веке. Москва : Тривиум, 1998. 176 с.:илл.
3. Вивьен Вествуд. *Fashionbank* : веб-сайт. URL : <http://www.fashionbank.ru/articles/article77.html> (дата звернення: 16.04.2022).
4. *Fashionsnoops* : веб-сайт. URL : <https://www.fashionsnoops.com/> (дата звернення: 02.03.2022).
5. Пашкевич К. Л. Застосування сучасних методів для проектування колекцій одягу складних форм. *Теорія та практика дизайну*. 2015. Вип. 8 : Технічна естетика. С. 217–225.

CHUPRINA Nataliia, KARPENKO Yuliia, KOLOSNIHENKO Olena FORMATION OF THE CONCEPT AND DESIGN OF THE COSTUME COLLECTION

The cultural preconditions of design development in the 80s of the XX century are analyzed. The reasons for the rise of countercultural currents are identified. The general state of pop-culture of the studied period is outlined. The system-structural analysis of design development in the subcultural environment of punks of the 80s of the XX century is carried out. A complex design project of visualization of the image of a promising costume collection based on the analysis of the direction of design development of the period 1980-1990 was developed.

Key words: subculture, project image, punk fashion, collection concept, collection formation, author's collection.